

Adalbert

měsíčník královéhradecké diecéze

6/2025 / ročník XXXV / 39 Kč

**Dílo musí
promlouvat**

**Šárka a Petr Bergerovi
restaurátoři**

9 Tajemství Trojjediného
13 Na okraj jedné konference

10 Na návštěvě v kanovníckých zahradách
20 Nový oltář jako duchovní srdce Pardubic

Přijed'te k nám na Hoješín!

- Pobyť v přírodě Železných hor •
dovolená • exercicie • ztišení
 - odpočinek • duchovní programy •
účast na modlitbě sester
-
- pro jednotlivce • skupiny • rodiny •
farní společenství • kněze • řeholníky

.....

**Areál Domu sestry Elišky
v Hoješíně u Seče**

.....

(Z obsahu

- 5 **rozhovor**
Restaurátor není opravář
Šárka a Petr Bergerovi
- 9 **zamyšlení**
Tajemství Trojjediného
Mons. Josef Socha
- 10 **zajímavá místa diecéze**
Na návštěvě
v kanovníckých zahradách
- 13 **aktuality**
Na okraj jedné konference
- 14 **církevní stavby**
Nový oltář jako duchovní
srdce Pardubic
- pastorace**
- 19 Artekend v Králíkách
- 20 „Odvaha k pravdě –
o zbožnosti a pokoře“
- 22 Jubileum teenagerů –
zážitky, na které
nezapomeneme
- 24 Akademie pro aktivní třetí věk
- 30 **Papežská misijní díla**
- 31 Charitní listy

Evidenční číslo: MK ČR E 10261.
Měsíčník. Vydává:
Biskupství královéhradecké,
Velké náměstí 35/44,
500 03 Hradec Králové.
Adresa redakce:
Tiskové odd., Velké nám. 35/44,
500 03 Hradec Králové,
tel.: 495 063 422,
e-mail: adalbert@bihk.cz
Šéfredaktor: Pavel J. Sršeň

Sazba: Ondřej Štulc
Tisk: Tiskárna Garamon s.r.o.,
Hradec Králové.

Cena: 39 Kč.
Roční předplatné: 429 Kč.
Bank. spoj.: Raiffeisenbank, a. s.,
Hradec Králové,
č. ú. 1016004393 / 5500,
variabilní symbol 551,
specifický symbol je evidenční číslo
čtenáře (viz adresní štítek).

ISSN 2570-7531

Být spolu v rodině i ve farnosti

Rodinné setkání jen tak

Už to je 32 let, co jsme poprvé v rámci naší velké rodiny – bližších i vzdálenějších příbuzných a přátel - začali pořádat každoroční rodinné setkání. Nejdříve to bylo k 20. výročí zesnutí naší maminky a pak se z toho stala tradice. Nejdříve to bylo na různých místech a v listopadu a nyní se nám to ustálilo v měsíci červnu a scházíme se v Dobrušce, kde je nejen krásný kostel sv. Václava, ale i dobře vybavené pastorační centrum s pěknou loukou. Hlavním motivem je každý rok se sejít v rámci široké rodiny (třeba až 100 lidí) jen tak neformálně, aby důvodem k setkání nebyl jen nějaký pohřeb nebo svatba...

Co se tam děje

Program je jednoduchý. Začínáme mší svatou za celý rod a za ty, kdo mají ten rok svátek a narozeniny, a tak to vyjde na každého. Pak je „hostina agapé“ – jednoduchý oběd a to, co každý přinese na zub. Jídlo je milá součást setkání, ale hlavní je vidět se, popovídat si, svěřit se, povzbudit se a zvlášť pro děti je to skvělá situace, kdy si mohou s mnoha malými i velkými příbuznými na trávníku zahrát fotbal nebo jiné hry a prostě být spolu. Ostatně jak to bylo s prvními učedníky Ondřejem a Janem, když oslovili Ježíše? Oni se ho neptali na jeho názory nebo původ, ale: Mistře, kde bydlíš, jak žiješ, jaký jsi? A ten den byli s ním... Byli spolu...

Farní rodina

Něco podobného vnímám jako důležitý moment v životě farnosti. Je výborné, když zde jsou pravidelné mše svaté, modlitby, pobožnosti, adorace, ale podobně důležité je, abychom byli jak s Pánem, tak mezi sebou. Věřím, že obojí se doplňuje. Pozvat si Pána do našich neformálních setkání, jako být zase v přátelské atmosféře při modlitbách a bohoslužbách jako jedna rodina. Jde o protnutí vertikály s horizontálou. Jde o kříž, jako symbol naší víry v praxi.

Prakticky vzato jsem velmi vděčný, že se ve farnostech konají farní dny, táboráky, dětské tábory a i farní pouti, ať pěší nebo autobusové. Také považuji za velmi cenné, když se pořádají pravidelné farní snídaně po nedělní mši svaté. U nás jsme to po letech obnovili a velmi se to osvědčilo. Najednou si uvědomuji, že nové zájemce o víru a katechumeny vím, kam pozvat, aby se cítili ve společenství přijati. Podobně pomáhají pravidelná setkání dětí, manželů nebo mládeže.

Být spolu se všemi

Jde tu i o vzájemné spojení s těmi, kdo nemohou fyzicky přijít mezi nás. Nemocné můžeme navštěvovat my kněží i ostatní farníci a přinést jim svátosti, jako i farní zpravodaj, novinky z našeho společenství, náměty k modlitbě za konkrétní potřeby, je možné jim zprostředkovat přístup k živému vysílání bohoslužeb ať už z našeho kostela nebo aspoň ze veřejných médií. Ve farnosti by nikdo neměl být osamělý. Každý je důležitý...

A díky Bohu za Noc kostelů, koncerty duchovní hudby, Živé betlémy a další akce, při kterých můžeme mezi sebe pozvat i nevěřící. Kéž mohou zakusit, že církev není jen úřad, ale rodina, domov, přístřeší duše.

Všem čtenářům žehná

P. Jan Linhart)

Restaurátor není opravář

Manželé **Šárka a Petr Bergerovi** se specializují na restaurování malířských uměleckých děl, a to jak závěsných obrazů, tak i nástěnných maleb. Jejich ateliér se nachází nedaleko Žampachu, tedy v naší diecézi. O své zajímavé profesi s ochotou vyprávěli i pro čtenáře Adalbertu.

77 Jak jste se dostali k restaurátorské činnosti?

Šárka: To bylo u nás docela jednoduché, oba pocházíme z uměleckého prostředí, manželovi rodiče byli našimi předními restaurátory, jedni z prvních absolventů restaurátorské speciálky prof. Bohuslava Slánského. Moje maminka vystudovala v Japonsku techniku restaurování japonských laků a tatínek byl architekt. Petr měl tedy cestu úplně jasnou, já si musela promyslet, zda nejít mamčinou cestou, ale to bylo rychlé rozhodnutí, protože mé srdce tíhlo k evropskému umění...

77 Co je třeba mít za školy, aby takovou práci mohl člověk vykonávat erudovaně?

My jsme vystudovali restaurátorskou speciálku na Akademii výtvarných umění v Praze a již v roce 1991 nám byla Ministerstvem kultury udělena licence pro restaurování mj. malířských uměleckých děl (tzv. licence A).

77 Jedna věc je škola, druhá praxe, kde se získají praktické dovednosti a cit oka i ruky. Jak dlouho vám to trvalo, než jste se dostali k rutině?

Jak jsme již řekli, měli jsme to štěstí, že jsme nemuseli začínat tzv. „od nuly“ a už vůbec ne až po škole. Studium trvá šest let a my jsme po celou tu dobu paralelně pracovali s Petrovými rodiči, případně v terénu v kolektivu jejich kolegů, už zkušených restaurátorů. Taková škola života pro nás byla pochopitelně ideální. Co se týká „rutiny“, tak o ní se vlastně mluvit moc nedá.

Sice si „rutinně“ uvaříte třeba damarový lak nebo namícháte nažehlovací směs, ale žádná činnost přímo na obraze není, resp. nemůže být rutinní. Každý obraz je jiný, každý vyžaduje něco jiného a člověk musí být stále ve střehu a stále hledat nejlepší cestu.

77 Co byla vaše první profesionální práce? A udělali byste ji dnes jinak?

Na první naši práci si asi už nevzpomeneme. Spolu jsme pracovali už na škole. Vlastně ano, ještě na škole jsme dostali extrémně zničený obraz z Pražského hradu od Francesca Marchettiho. Bylo to velké plátno (cca 3x3 m), které bylo mnoho desítek let složeno do malého balíčku, takže ve všech zlomech malba vypadala. Po rozbalení bylo vidět více odhaleného plátna než barvy. My jsme tehdy už z praxe věděli, jaký postup zvolit, ale náš profesor rozhodl jinak, a tak jsme podle jeho instrukcí mnoho měsíců opravovali obraz, a přitom jsme věděli, že naše zásahy nebudou dostatečně trvalé, a že se obraz bude muset dříve nebo později znovu opravit. Nic jsme s tím dělat nemohli, tak jsme to (když se tak opravdu stalo) brali alespoň jako potvrzení, kudy pro nás v budoucnu už cesta nepovede.

77 Co vlastně obnáší obor restaurování starých maleb?

Úplně jednoduše: jde o rehabilitaci obrazů. Restaurátor, pokud to nemá být jen „opravář“, se musí řídit určitými principy. Zásadní je respekt k originálu (každý kousek originálu je třeba ctít a zásah nesmí obrazu ublížit), dalšími zásadami je to, že restaurátorský zásah musí být odstranitelný

a pro odborníka vizuálně odlišitelný. A pochopitelně také, že retuš nesmí zastřít charakter malby. Každý obraz má za sebou nějakou historii, a ta se musí v přiměřené míře zachovat. Restaurovaný obraz prostě nesmí vypadat jako „nově namalovaný“, i když díky novému ochrannému laku vizuálně krásně prokukne.

77 Děláte jen malby nebo i jiné výtvarné techniky?

Máme licenci na malířská výtvarná díla, dále na polychromované sochy a na nástěnné malby. Ale po lešení už drahnou dobu nelezeme.

77 Když se vám dostane do ruky zakázka, jak vše začíná?

Klasický postup je: prohlídka obrazu, jeho dokumentace a nedestruktivní průzkum, který se malby nedotkne: a to je rentgenologický průzkum, prohlídka v UV záření, infračervená reflektografie, prohlídka mikroskopem. Pak nastává fáze stabilizace malby, což často znamená přilehnutí barevné vrstvy nebo podlepení obrazu novým plátnem, často musí být vyměněn starý podrám atd. Po této etapě je malba natolik zabezpečena, že lze začít zkoumat, jakým způsobem by měla být čištěna. Po očištění povrchu obrazu nastává tmelení a závěrečná fáze, retuš, která je pro další vnímání obrazu zásadní. Na závěr je pak obraz nalakován – tato vrstva damarového laku dodá barvám brilanci, takže se obraz na další roky stává stejně čitelným, jako byl při svém zrodu. A kromě toho má tato vrstva i funkci ochrannou. Standardní součástí

Navíjení obrazu na transportní váleček (A. Petter, zavraždění sv. Václava, 8 × 5 m)

Důležitou částí restaurování je lakování ochranným damarovým lakem (expozice Arcidiecézního muzea Olomouc)

práce bývá i restaurátorská zpráva, která je pak předávána spolu s obrazem.

Objevíte občas i falzifikát?

S falzy se setkáváme opravdu často, dokonce jejich odhalování dnes činí podstatnou část naší práce. Nejvíce jsou falšovány obrazy, které se na trhu s uměním pohybují ve vyšší cenové hladině, ale už jsme se setkali i s promyšlenými falzy u obrazů za řádově nižší desítky tisíc. Situace na trhu je velmi tristní a my můžeme jen důrazně varovat každého dychtícího kupce, aby byl obezřetný.

Jaký je rozdíl mezi falzifikátem a kopií?

Pokud to maximálně zestručníme, tak kopie je zcela legálním způsobem rozmnožení díla. Ale kopista (ani nikdo jiný!) nesmí obraz podepsat jménem původního autora. Jakmile to udělá, stane se padělatelem a z kopie je falzifikát, který začne žít svým vlastním životem. K této stručné odpovědi je třeba ještě dodat, že způsobů, jak falzifikát vznikne, je mnohem více.

Jaké technologie či přístroje je dnes nutné používat k dobré diagnostice díla?

Základním nástrojem je průzkum pomocí rentgenu. Dále cenné informace přináší UV lampy a fotoaparát/kamera senzibilovaná k infračervenému spektru.

Samozřejmostí jsou optické zvětšovací přístroje: lupa, mikroskop... Výše zmíněné přístroje by měl mít k dispozici každý restaurátor. Pak existují i další, nové průzkumové metody, které jsou ale dostupné pouze v několika specializovaných laboratořích, ale ty, vzhledem k finanční náročnosti, má smysl využívat pouze v nutných případech. Kromě nedestruktivních metod (které obraz nijak nepoškozuji), je potřeba občas odebrat z obrazu vzorky a nechat je chemicky analyzovat. Ale, jak bylo řečeno, to už znamená zásah do obrazu, a proto by se k tomuto kroku mělo přistupovat uvážlivě a jen v případě, kdy je to opodstatněné.

Restaurovali jste něco, na co jste opravdu pyšní?

Tohle je velmi těžká otázka. Za těch 40 let, co se v oboru pohybujeme, jsme měli to štěstí, že jsme se dotýkali opravdového výtvarného nebe. Koho jmenovat, na koho nezapomenout? Možná můžeme jmenovat velikány, jako jsou Veronese, Tizian, Baciccio, Andrea del Sarto, Solimena, Rubens, van Dyck... dále vlastně všechny mistry českého baroka – Škréta, Brandl, Kupecký, Reiner, Liška, Halbax, Molitor, Solimena, Stevens... Z 19. století jsme měli v ruce Antonína i Josefa Mánesa, Alše, Čermáka, Chittussiho, Ženíška, Brožíka, Karla Purkyně, Mařáka a další, a také celou plejádu malířů přelomu a počátku 20. století (Slaviček, Preisler, Lebeda, Kubín, Kubišta, Kars, Filla, Štyrský, Piskač, Kremlíčka atd.)

Ale přece jenom je pár obrazů, které se nám vryly pod kůži více než jiné. Takto zásadní pro nás bylo restaurování velkých obrazů křížové cesty z kostela Nanebevzetí Panny Marie na Orlici v Letohradě od J. W. Bergla, záchrana největšího existujícího obrazu se zavražděním sv. Václava (8 × 5 m), ten je dnes umístěn v kostele sv. Václava v Opavě, objev gotického obrazu Bičování Krista od Leonharda Schäufoleina pod třemi přemalbami, anebo třeba záchrana gotického oltáře od Jörga Breua d. Ä., který se majitelům vrátil v rámci restitucí z Národní galerie jako opadávající troska odsouzená k záhubě. No, a nesmíme zapomenout ani na záchranu totálně zničeného betléma, který je nyní o adventech zpřístupňován v Městském muzeu ve Svitavách pod názvem Velký mechanický Svitavský betlém. Jde o naprostý unikát nejen svou velikostí a výpravností, ale také svou velmi divokou historií, která dokládá pohnuté osudy naší země v průběhu neklidného 20. století.

Dokáže vás ještě něco ve vašem oboru překvapit?

Restauroátor by se asi neměl nechat obrazy překvapovat moc často. Pokud byste se ale zeptal, jestli nás dokáže něco zaujmout, tak pak musíme přiznat, že zaujatí jsme hodně a pořád. V podstatě téměř každý obraz je něčím zajímavý. To vnímáme jako velký bonus naší profese – že se prostě nenudíme...

Jak jste se dostali vůbec do Písečné z Prahy?

(Do rodiny Bergerových již 50 let patří briardi ...

(... francouzští ovčáčí psi

Petr: Jsme sice rodilí Pražáci, ale k Orlickým horám máme silný citový vztah, protože mí rodiče měli chalupu v Kunvaldu, a tam jsme vždy trávili značnou část roku. Dokonce jsem tam chvíli chodil do první třídy.

Šárka: Já lásku k Orlickým horám převzala s manželem, a tak, když jsme chtěli zmizet z Prahy, byla tato lokalita pro nás jasná. Domov jsme našli v úžasné, nádherné vesničce jménem Písečná, kde si dosud užíváme každý den, jako bychom byli „na dovolené“. Tak krásně tady je.

?? Vím, že jste hodně pracovali pro Arcibiskupství olomoucké, když se tam věci dávaly dohromady, a také pro našeho biskupa Kajneka. Na čem jste třeba dělali?

Naše spolupráce s Arcidiecézním muzeem Olomouc se datuje od roku 1997. Když se dneska procházíme jejich výstavními sály, je to, jako by nám tam ze stěn mávali starí známí. S panem biskupem Kajnekem nás pojí (snad to tak můžeme říct) mnohaleté přátelství. Je to velká náhoda, že zrovna v naší obci působil pan biskup jako začínající kněz a moc rád na tu dobu a na místní lidi vzpomíná. Zrovna nyní jsme pro něj dokončili restaurování zajímavého obrazu, dobové repliky Panny Marie Klatovské, kterou objevili v jednom z kostelů jako naprostou trosku. Tak snad bude opravený obraz zase dobře sloužit.

?? Setkáváte se asi často s duchovními náměty. Působí na vás vnitřně? Přemýšlíte o tom, co autor obrazu chtěl sdělit lidem?

Tohle je velmi těžká otázka a asi se nám nepodaří vyjádřit se přesně. S duchovními náměty na obrazech se setkáváme pochopitelně velmi často. Jako na restaurátory na nás ale musí hlavně působit technická stránka obrazu. Hlava prostě přemýšlí, jaký zvolit postup opravy. Slovy klasika, je to dar i prokletí. To nejsilnější, co z obrazu vidíme, je jeho technický stav a kvalita malířského rukopisu. Ale během restaurování pak trávíme s malbou spoustu a spoustu hodin, a to se myslí zatoulá jak k výjevu, tak k osobě malíře a době, kdy žil a co v té době prožíval.

?? Když máte volno, jak relaxujete? Jdete na výstavu?

Bydlíme v krásné přírodě a máme psy, zahradu, les. To pro nás znamená relax – ať už to jsou procházky nádhernou přírodou s výhledy do kraje, práce ve skleníku, nikdy nekončící práce v lese. Posezení se sousedy v naší útulné hospůdce Růžence na návsi, v létě setkávání s kamarády na místním nádherném koupališti. Kvůli tomu jsme opustili Prahu, tohle nám vyhovuje. Přiznáváme bez mučení, že výstavy moc nenavštěvujeme. A když už, tak vybíráme takové, které nám mohou profesně pomoci, kde můžeme studovat rukopis malířů, jejichž obrazy máme „na

štaflích“. Nechodíme na současné umění, to nám nic neříká.

?? Znáte techniky malby. Dokázali byste sami namalovat obraz na vaše téma?

Šárka: Tak, jsme vystudovaní malíři, takže obraz namalovat bychom skutečně měli umět. Dokonce i dnes už zapomenutými technikami, jako je například způsob gotické či renesanční malby, barokního vrstvení podmalby, malby a lazur atd... Jinou otázkou je, jestli by nás volná tvorba bavila. No, nebavila. Mně k výtvarnému vyžití úplně stačí, když jako členka obecního zastupitelstva dělám pro obec různé grafické práce.

Petr: můj tatínek, skvělý restaurátor, byl výborný kreslíř, který každou volnou chvíli trávil s tužkou v ruce. Kreslil do slova všude. Já to tak nastavené nemám. Pro mě je ideální způsob trávení volného času práce v lese. S pilou, ne se skicákem.

?? Identifikovali jste vzácný obraz, napsali o něm studii. Můžete to v kostce popsát?

Asi máte na mysli obraz Madony s Ježíškem a sv. Janem Křtitelem, který se nachází na zámku v Opočně, od slavného florentského renesančního malíře Andrea del Sarto. Pro Opočno naše rodina pracovala od 70. let a tento tam vystavený obraz byl pro nás vždy velkou záhadou. O obraze se v minulosti vyjádřili vlastně všichni významní kunsthistorici minulosti s tím,

že se jedná o pozdější kopii obrazu Mado-ny Fries z Rotschildovy sbírky. Mado-ny Fries ale pravděpodobně nikdo z nich osobně neviděl, přístupná byla pouze v nekvalitní černobílé reprodukci. Nám ten opočenský obraz ale nedal nikdy spát. V očích restaurátora bylo totiž zřejmé, že tvrdost některých jeho partií, která byla historiky umění obrazu vytýkána, lze připsat pouze na vrub jeho velmi špatného stavu, kdy se prostě nedochovaly vrchní změkčující lazury. Se zástupci památkové péče jsme se dohodli na provedení nedestruktivního průzkumu, a protože výsledky infračervené reflektografie byly překvapující, oslovili jsme také specialistku na umění italské renesance doc. PhDr. Janu Zapletalovou Ph.D., a ta se pustila do pátrání po linii kunsthistorické. Ve vzájemné spolupráci se nám podařilo prokázat, že se nejedná o kopii, ale přímo o prototyp, tedy o originál, který byl jako tehdy velmi populární dílo Andrea del Sarto následně mnohokrát kopírován. V různých světových sbírkách se dochovalo cca 34 kopií našeho opočenského obrazu! Naše společná práce byla korunována vydáním odborného článku v časopise The Burlington Magazine, a tím bylo potvrzeno přijetí objevu mezi odbornou veřejností. Dnes je opravený obraz pod ochranným sklem opět součástí prohlídkové trasy opočenského zámku.

77 Když vidíte, jak se výtvarné umění vyvíjelo a vyvíjí během staletí, tušíte, kam směřuje?

My jsme staré konzervy a současnému umění nerozumíme, nic nám neříká. Máme za to, že dílo musí promlouvat samo za sebe a nepotřebuje žádné vysvětlivky, co tím chtěl autor říci. My vidíme u každého obrazu pomyslnou cedulku: „Mlčte, vnímejte.“ Bohužel se nám zdá, že dneska, kdo se chce proslavit, investuje spíše než do vlastního pokorného studia do hlasitého, bombastického piár za pomoci spřízněných kurátorů. Malíři začínají jaksi zprostředka, už je nebaví učit se základům řemesla kopírováním starých mistrů, nechťejí ztrácet čas studiem, nekonečným kreslením rukou, hlav, nezajímají se o technické možnosti, které jim dávají různé malířské techniky, nevěnují se pořádné přípravě plátna ani podramů... to vše přeskakují, jako by je to jenom zdržovalo od jejich Umění (s velkým „U“). Věhlas malíře je posuzován délkou seznamu uspořádaných výstav; komu vadí, že na nich visí jen zpola zaschlé malby? Krásně to kdysi vyjádřil Vladimír Komárek: „Spousta lidí by chtěla být slavná jako Vincent van Gogh. Jenom to ucho kdyby si za ně uřízl někdo jinej...“

77 Je dílo, které vás vnitřně tak zasáhlo, že jste z něho měli husí kůže?

Ale ano, to se nám stává často, právě pro tu intimitu, která nás s opravovanými obrazy spojuje. Husí kůže nám naskakuje vždy, když se setkáme s dílem výjimečné kvality. Je to vlastně první známka toho, že stojíme před opravdovým skvostem.

Je zajímavé, že to pociťujeme u kvalitních obrazů bez ohledu na jejich stáří či provenienci. Stane se nám to u gotiky ze 16. století stejně jako před obrazem nadějného, bohužel předčasně zemřelého Bedřicha Piskače z první třetiny 20. století.

77 Proč by se člověk měl dívat na obrazy?

Proč se dívat na obrazy je zcela individuální. Záleží na každém, co mu to přináší. Někdo v nich spatřuje duchovní poselství, jiného zajímá historický aspekt – námět výjevu, dějinné souvislosti, osoba malíře, další v tom vidí jenom barvy jako doplněk interiéru a jsou i tací, kteří obrazy berou jako možnost uložení peněz. Ti poslední to mají nejsložitější, jak se pak na trhu s uměním mohou na vlastní kůži přesvědčit.

77 A proč stojí za to staré obrazy restaurovat?

Pokud se bavíme o starých obrazech, tak je třeba si uvědomit, že dnes se už prakticky nesetkáte s dílem, které by někdy v minulosti nebylo opraveno. Naše zásahy jsou vlastně jenom opravy oprav, případně opravy oprav oprav. Bývá to však nutné, protože v nejlepším případě stav obrazů „jenom“ nedovoluje vnímat je v plné jejich bohatosti... ovšem často by bez odborného zásahu byly odsouzeny k zániku. A asi se shodneme, že to by byla škoda.

Pavel J. Sršeň

(Sondážní průzkum je na počátku restaurování (portrét Jiřího Červeného, zakladatele Červené sedmy, otce pěvkyně Soni Červené)

(Retuš poškozených míst je naopak krokem závěrečným (jedna z lunet Svatováclavského cyklu od Karla Škréty)

Zamyšlení Mons. Josefa Sochy

Ještě před tím, než vloni v březnu zemřel Mons. Josef Socha, dostali jsme od něho do redakce text, ve kterém se zamýšlel na Nejsvětější Trojici. Text tedy zveřejňujeme nyní, v měsíci, kdy se slavnost Nejsvětější Trojice slaví, a zároveň i jako vzpomínku na Mons. Josefa Sochu.

Tajemství Trojjediného

V úvahách o lidském štěstí píše francouzský filozof a paleontolog Chardin, že „*nadšení, to jsou ti, pro které život znamená vzestup a objevování. V očích světa to možná připadá jako pošetilost. Je možné se těmito lidem vysmívat, jednat s nimi jako s naivními. Jsou to však oni, kteří jsou příslibem lepších zítřků.*“ Je tomu skutečně tak? Má tento náboženský myslitel pravdu? Je náš rozum s jeho kapacitou větší, než všechno to, co smíme poznávat? Anebo to, co se nám k poznání nabízí, je tak nezměřitelná skutečnost, že se v ní náš rozum se všemi možnostmi ztrácí jako kapka v moři? Mohli bychom o tomto dlouho přemýšlet. Spisovatel Chesterton ve svých „Aforismech“ píše: „*Náboženská tajemství uspokojí lidskou mysl často víc, než jejich lidská řešení.*“ A dodává: „*Dnes se říká, že myslitelé nemohou najít odpověď. Nesnáze je v tom, že lidé nemohou najít ono tajemství. Nemohou anebo nechťejí?*“

Je svátek Nejsvětější Trojice, svátek Boha Otce, Syna i Ducha Svatého. Mnoho géníů uplynulých staletí se zamýšlelo nad tímto tajemstvím. Papež Benedikt XVI. ve svém „Úvodu do křesťanství“ píše: „*Nauka o Nejsvětější Trojici nevyvstala ze spekulace o Bohu, ani z pokusu filozofického myšlení dopátrat se, jaký je původ veškerého bytí, ale vyplynula ze zpracování historických zkušeností.*“ Písmo svaté hovoří jasně a často o Bohu Stvořiteli, o tom, že Ježíš Kristus, Syn Boží, byl poslán Otcem, a apoštolům přislíbil Ducha Svatého. Člověk se vždycky snažil uvést tyto pravdy do souladu s denním životem. Zjistil, že se to podaří, když nechybí postoj adorace, tj. sklonit se před Bohem a v pokorné víře. Pán Ježíš řekl svým učedníkům: „*Měl bych vám ještě mnoho jiného co říci, ale teď byste to nesnesli. Ale až přijde On, Duch pravdy, uvede vás do celé pravdy. On totiž nebude mluvit sám ze sebe, ale bude mluvit to, co uslyší. Všechno, co má otec, je moje.*“ Právě tento Ježíšův příslib nás upokojuje, že je tu někdo, kdo nás může uvést do hlubin tajemství Božího života. Kdo nám může sdělit takové věci a také pravdy, které člověk nevyčte z žádných publikací, ale může je získat jen hlubokou zkušeností víry.

Bůh je opravdu jiný, než si představujeme. Je větší než naše malé srdce. Nelze o něm všechno vědět a zapsat do objemných knih. Bůh je tajemství a je Duch a není daleko. Je ve světě, i když se ho nelze laboratorně, vědecky a intelektuálně zmocnit. A právě pokorným lidem, kteří přijímají tajemství Boha s otevřeným srdcem, nedělá tajemství Boží Trojjedinosti takové těžkosti. Jsou v jeho blízkosti a to jim stačí. A tato blízkost jim pomáhá zakoušet Boží velikost a velebnost, moudrost a slávu, dobrotu a lásku. Ta je větší, než všechno to, co je člověk, co má k dispozici a co může ještě objevit. Toto poznání otevírá před námi svět netušených možností a člověk se v tomto světě, znejistěném filozofickými dohady a zmatenými teoriemi, cítí bezpečněji. Jeho život není bez zábran vystaven víchru událostí, které znepokojují svět.

Děkujeme za to, že Bůh nám zjevil tajemství své přítomnosti v dějinách, že nám o sobě toho řekl tolik, kolik právě potřebujeme k tomu, abychom nezanevřeli na život. Tím, že budeme do tajemství života Boha Otce, Syna i Ducha Svatého vrůstat, poroste v nás opravdová, nezištná a pokorná láska k světu i člověku.

(Knižní tipy

Nakladatelství Kazda

Nové sady 988/2, 602 00 Brno
objednavky@knihykazda.cz
tel. 725 518 237, www.knihykazda.cz

Peter Wohlleben

Ze života buku

Stromy vidí, slyší, cítí vůně, pamatují si události, učí se ze zkušeností, rozhodují se, komunikují mezi sebou, uzavírají přátelství, pečují o své potomstvo, a dokonce vysílají signály, varují se před nebezpečím a volají o pomoc. Les je živý organismus, který vypráví příběhy. Přesvědčte se, že i stromy prožívají zajímavý a dynamický život. *Váz., 344 s., 499 Kč*

Peter Wohlleben

Moudrost lesa

Pevnější a zdravější vztah s přírodou kolem nás je uskutečnitelný, a především potřebný. Křehký ekosystém lesa, v němž spolu rostliny komunikují a navzájem si pomáhají, můžeme chránit i my. Autor nám v této knize předává, čemu ho sám les naučil. Chopme se nyní příležitosti a doprovodíme ho na jeho cestách hlubokými, tajuplnými lesy. Naučíme se tak víc starat o stromy, a tím i o sebe. *Váz., 264 s., 369 Kč*

Na návštěvě v kanovníckých zahradách

„Bůh vždycky odpustí, my odpouštíme někdy, ale když je s přírodou špatně zacházeno, ta neodpustí nikdy,“ uvedl v roce 2014 papež František. O rok později byla představena jeho encyklika *Laudato si'*. V dubnu zesnulý Svatý otec v sobě spojoval jezuitskou a františkánskou spiritualitu. Ekologické otázky postavil jako první do centra katolické morálky. Se vzpomínkou na papeže Františka vcházíme do zahrad za kanovníckými domy v Hradci Králové. Naším průvodcem je **Ing. Jiří Roušar**.

Oáza klidu a ptačího zpěvu na dohled od katedrály Svatého Ducha a rušného Velkého náměstí, to jsou rozsáhlé zahrady za kanovníckými domy. Ing. Jiří Roušar sem přišel s úkolem je zušlechtit, ale zároveň udržet jejich původní stav pro ty, kdo v nich pobývají. Jako místo relaxace je využívají kněží, řádové sestry, také rodina regenschoriho katedrály.

Dvanáct let jsem pracoval v Domově sv. Josefa v Žirči u Dvora Králové nad Labem, vrací se ve vzpomínkách náš hostitel. „Tamní prostředí mi vyhovovalo, cítil jsem se tam opravdu dobře. Jenom dojezdová vzdálenost od Hradce Králové mě donutila přemýšlet o něčem tady. Když se naskytla možnost ujmout se s dávnou historií spojeného kousku přírody v srdci velkoměsta, neváhal jsem a na částečný úvazek nastoupil.“

77 Jenom na okraj. V Žirči, už přes dvacet let láskyplným útočištěm lidí s roztroušenou sklerózou, za vámi zůstal obrovský kus práce ...

Nejen za mnou, byl jsem jenom část soukolí, ale je pravda, že jsme tam všichni společně odvedli poctivý kus práce. Vyhlášenou bylinkovou zahradu zakládal můj kolega a spolužák Jan Lonc. Je

Ing. Jiří Roušar

místem odpočinku a relaxace nejen pro pacienty s roztroušenou sklerózou, ale také pro nejširší veřejnost. Když tam přijedete pár dní před svatojánskou nocí, tak obvykle svítí slunce a kvetou máky. Svatoliny, mařinky, šalvěje a řimbaby stojí poslušně ve svých ostrůvkovitých pelíšcích vystlaných slámou. Bezbariérová zahrada s barokním kostelem sv. Anny opodál vzkvétá mezi zrestaurovanými budovami bývalého pivovaru. Meditační bylinková oáza byla to, o co si historie jezuitského klášterního areálu sama říkala.

Zahrada je pojmenovaná po moravském jezuitském misionáři Josefu Kamelovi. Mimochodem, i on se věnoval charitě a bylinkám. Je považován za jednoho z nejvýznamnějších lékárníků 17. století, lze ho také zařadit mezi největší sběratele rostlin a živočichů. Bylo jeho zásluhou, že se vědecké kruhy v Evropě podrobně seznámily s flórou a faunou dalekých Filipín. Málokdo asi tuší, že jedna z nejkrásnějších květů Dálného východu kamelie, kouzlicí velké květy připomínající ušlechtilé čajové růže, je pojmenovaná po Jiřím Josefu Kamelovi, botanikovi a misionáři.

Pokud jde o areál v Žirči, nejvíc vzpomínám na kolektiv, to je alfa omega dobrého výsledku. Dobré vztahy v kolektivu jsou podmínkou dobré spolupráce. Na všechno tam vzpomínám rád, jedno bez druhého by nešlo. Zavlažování, přesazování, odborné poradenství pro lidi, kteří tam chodili, klienti, kteří tam jezdili na svých vozících, to byla Žireč.

77 Věříte na bylinky?

Bezesporu, jejich účinnost je obrovská. Sám využívám darů přírody, a pokud to jde, tak se léčím bylinkami. Mě odjakživa bavilo jít věcem na kloub. Jít do hloubky,

nahlédnout pod pokličku. Už v mládí jsem chtěl být výzkumník, přijít na to, jak a proč věci fungují tak, jak fungují, a nějakým způsobem to dávat dál. Jak šel čas, rozhodl jsem se pro zahradničinu a byla to dobrá volba. Nelituji, našel jsem se v tom. Studoval jsem na středních zahradnických školách v Litomyšli a Kopidlně, potom na České zahradnické akademii v Mělníku a inženýrský titul jsem získal na pražské České zemědělské univerzitě.

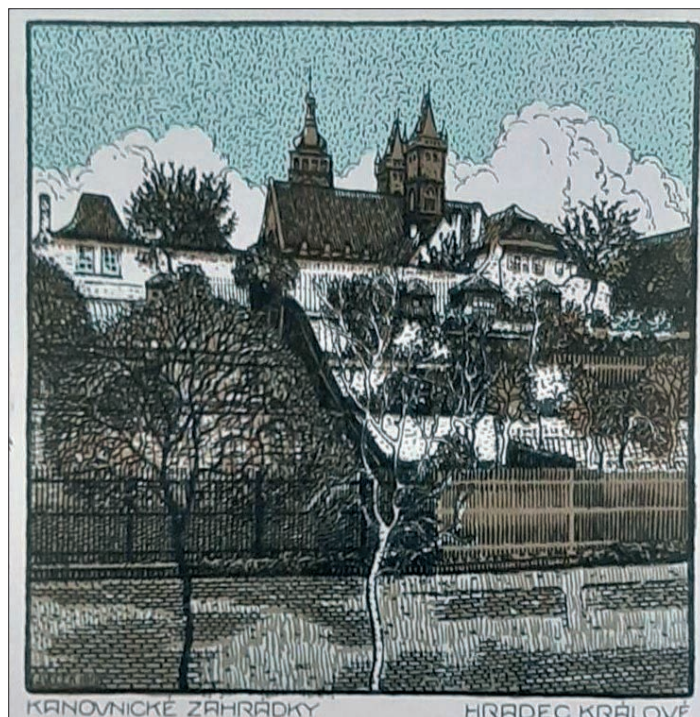
77 Co favorizujete ...

To se takhle nedá říct, jedno bez druhého nejde, spíš od každého něco. Když něco potřebuju, zaměřím se na to, zaobírám se tím, ale spíš si přečtu v odborné literatuře jednu, dvě věty a upamatoávám se na předešlé znalosti. Neodmítám nové postupy a metody, jak jsou třeba někde popsány, zkouším je, ale nerad používám chemii. Naopak velice rád využívám biopreparáty. Postupy, které umožňují jít na škůdce a na choroby přes různé výluhy z rostlin, ze zelených částí rostlin, z plodů nebo z květů, nebo všechno dohromady. Pak se to všechno v určitém poměru smíchá a na konkrétních rostlinách se zkouší, co to umí. Účinnost je sice při použití biopreparátů menší, ale plody, třeba meruňky, kterou jsem dnes stříkal, se nechají jíst den po aplikaci. Nesetrvávají tam totiž rezidua, tzn. škodlivé látky, které by uškodily kromě škůdců i člověku. Je to na jiné bázi, přírodní výluhy potlačí choroby a škůdce, ale na zdraví člověka nemají vliv. Obecně jsou to třeba rostlinné výluhy z česneku, cibule a pálivé papriky, to se smíchá, nechá třeba tři dny vyluhovat, a pak se to v určitém poměru ředění použije. Pokryje to celou paletu chorob a škůdců napříč spektrem, třeba i kadeřavost broskvoní.

77 Připomněl jste mně moji babičku, která jako osvědčené a staletými prověřené hnojivo používala kopřivovou jichu, aniž by věděla cokoliv o ekologickém zahradničení.

Kopřiva je na posílení rostlin obecně. Kopřivy natrháme, vložíme do nádoby, zalijeme vodou, přiklopíme pokličkou a necháme kvasit 3 až 4 týdny. Kvasící směs nijak vábně nevoní, doporučuji nechat ji v odlehlejší části zahrady. Totéž platí o kostivalu a dalších rostlinách, které se dají použít v určitých kombinacích. Dobrému zahradníkovi voní kompost i hnůj, říká se. Někteří lidé se podívají na člověka a vědí, co mu je. Jiní se podívají na kompost a vědí, jestli je nebo není hotový. To se člověk nenaučí, to je nějaká intuice, vloha, není to dáno každému.

77 Vrátime se k zahradám za kanovnickými domy. Na vysvětlenou. Ty jsou řadou původně renesančních domů, určených pro členy kapituly při katedrále Svatého Ducha, v jejíž blízkosti se také nacházejí. Dnešní barokní podobu s bohatě zdobenými štíty domy získaly kolem roku 1725 po úpravě údajně podle návrhu Jana Blažeje Santiniho-Aichela (viz doc. Vladimír Hrubý). Soubor je chráněnou kulturní památkou České republiky. Na terasách ve svahu pod kanovnickými domy byly v minulosti menší vinice.

Historický pohled na místo, kde jsou v současnosti odpočinkové terasy pro veřejnost

Zahrada kanovnických domů

Pohled na kanovnické domy z ptačí perspektivy

Jsem tady čtvrtým rokem, pokračuje v našem rozhovoru Ing. Jiří Roušar. Když jsem sem přišel poprvé, zahrady byly de facto v podobě, v jaké se nacházejí dnes, ale síly kněží a sester, kteří se do té doby o ně starali, už na péči o zahrady přestávaly stačit.

Pokud jde o koncepci zahrad, když jsem nastoupil, dohodnul jsem se, že je budu udržovat ve stávající podobě, ale budu jim chtít dát lepší kondici. Dívám se, co kdy, kde a jak kvete, třeba některé tulipány jsem prošvihl. Když jsem přišel poprvé, ještě nekvetly, a při mé druhé návštěvě už nekvetly. Na začátku se vždycky snažím nejprve zjistit stav a teprve později si dovolím něco navrhnout. Jde o to, aby to bylo promyšlené a mělo jasné koncept. Jak říkal můj tatka, nejlepší zahrada je trávník, protože tam se nedá nic „zkazit“. Ale stromy a keře musí mít svůj řád. Kde má být keř, aby byl keř, kde má stát strom, aby rostl strom. A ne naopak. Osobně se domnívám, že zahrada je dynamický projekt. Teď mluvím trochu odborněji, ale myslím tím, že je neustále nutné do ní vstupovat. Zahrada není jenom to, co v ní rostlo původně. Je tam trávník, jsou tam cibuloviny, hlíznaté rostliny, keře, stromy. Když se kupují, jsou malé, keře zrovna tak, ale za 20 let vyrostou a pak přichází ke slovu zahradník, pak je to neustálá práce. Bezúdržbová zahrada neexistuje, vždycky potřebuje naši péči.

Umím si představit, že zahrady jsou krásné i v zimních měsících. Jaro a začínající léto jim ale přece jenom dodávají barvy a vůně.

Možná vás překvapím, ale i přes zimu, mnohdy pod sněhem, tady pár rostlin kvete. Jako zahradník vím kde, umím je najít, ale asi byste byla zklamaná, jsou to plevely, nic okrasného. Na přelomu ledna a února začínají kvést rostliny ve skleníku, pak začínají tulipány, narcisy, přidají se květy ovocných stromů. Máme tady meruňku, broskvoň, nektarinku, ta kvete nádherně. Na jaře mám ještě čas tu krásu vnímat, přes léto jsem rád, že stíhám vyplet plevel, zalévat. Žádné automatické zalévání tady nemáme, takže všechno ručně, docela se naběhám.

Používám sudy, abych měl vodu pěkně odstátou, je tady studna, to je velká výhoda a požehnáním je také deštovka. I když její kvalita je dnes jiná, než byla třeba před půl stoletím.

Mým cílem je, aby zahrady byly neustále ve stavu, v jakém je vidíte, aby to nepřerostlo v džungli. Kněží i řádové sestry mají rádi meruňky, jsou na ně zvyklí. Když starý strom odejde, hledím vysadit místo něj, byť třeba nějakou odolnější, ale zase meruňku. Já bych si představoval třeba jabloni nebo hrušni, ono je s nimi i méně práce, ale rád jim vyhovím, však ty zahrady jsou tady pro ně. Je taky důležité, aby prostor nebyl přeplněný, aby někde bylo také místo pro odpočinek, pro sluníčko a pro lidi.

Vcházíme do prostorného skleníku. Staré hlavy révy vinné už něco pamatují, jejich rozpraskaná kůra je svědkem minulosti těchto zahrad. Vzorně připravené záhony, jejichž tvar vyznačují kolíčky z větví a provázky natažené jako podle pravítka. Radost pohledět. A co teprve, až to všechno vyraší.

Zatím tady mám pouze salát a nějaké výsevy, ukazuje kolem sebe Ing. Jiří Roušar. Všechno je to zelenina. Zásobuji zdejší kuchyň, případně i návštěvníky, kteří si při nadbytku salátu, ředkviček a další zeleniny odnášejí v létě výslužku. Pěstuju, po čem je shánka, takže saláty, cibule, pórek, ředkvičky, mrkev, to už naseté. Budou tam taky rajčata, nějaké cukety a okurky, to zase bude přeplněný skleník. Moje vize je taková, že rajčata budou ve velkých květináčích i venku, kde budou lahodit oku a lákat k utržení.

Měl jste někdy takovou tu mičurinskou touhu vypěstovat něco unikátního?

Měl, ale spíš se chodím dívat na to, jak to umí příroda. Kde co roste, jak to roste, na čem. A pak z toho čerpám inspiraci. Kdo neumí hledat poučení v přírodě, inspiraci vně svého domova, je možná o něco ochuzen, ale to nedokážu posoudit. Já vnímám svět a přírodu svými očima, očima druhého člověka to nedokážu.

Je před námi léto, před jehož průběhem mnozí odborníci varují. Půdní sucho je patrné už delší čas, přidat se mají přívalové deště, vysoké teploty. Jak si poradit?

Jako zahradník můžu využívat odolný sortiment zvyklý na teplo, buďto vyšlechtěný nebo takový, který mají naši jižní sousedi v Chorvatsku, Itálii. To, co před 20 lety vůbec nebylo myslitelné pro pěstování v našich zeměpisných šířkách, se stává realitou. Jenom se budeme muset naučit o ten nový sortiment pečovat, a hlavně hospodařit s každou kapkou vody. To nás myslím čeká, to nás bude nejvíc pálit. Jako zahradník vypěstuju cokoliv, ale uchovat to a udržet při životě, to je složitější.

Uzavřeme naše zastavení v zahradách za kanovnickými domy v Hradci Králové ještě jedním nahlédnutím do už zmíněné encykliky Laudato si' z roku 2015. Papež František, který převzal své jméno po sv. Františku z Assisi, patronovi ekologie, v ní varoval před hrozbami spojenými s klimatickými změnami a poukázal na potřebu omezit využívání fosilních paliv.

„Mnohé vědecké studie upozorňují, že větší část globálního oteplování v posledních desítkách let je důsledkem velké koncentrace plynů se skleníkovým efektem, které se vypouštějí hlavně v důsledku lidské činnosti,“ napsal ve své encyklice s označením Laudato si'.

Svatý otec v ní varoval, že se v tomto století mohou odehrát vážné klimatické změny a být zničeny rozsáhlé ekosystémy – pokud se globální oteplování nepodaří razantně přibrzdit. „Lidstvo si musí uvědomit, že je nezbytné pozměnit životní styl, výrobu a spotřebu. A to s cílem bojovat proti oteplování, tedy alespoň proti lidským příčinám, které ho vyvolávají či zvyšují.“

Biskup Václav Malý plným právem označil encykliku za přelomový dokument, kterým se papež František neobracel jen na věřící, ale na obyvatele celého světa, které vyzval k větší odpovědnosti.

Ve Vlasteneckém sále Karolína se 6. května 2025 konala mezinárodní konference o právních vztazích mezi EU a Svatým stolicí

Na okraj jedné konference

Právnická fakulta UK ve spolupráci s Arcibiskupstvím pražským a s Apoštolskou nunciaturou v Praze uspořádala 6. května 2025 **mezinárodní konferenci věnovanou právním vztahům mezi Evropskou unií a Svatým stolicí**. Konference se konala ve Vlasteneckém sále Karolína pod záštitou rektorky UK Mileny Králíčkové, arcibiskupa pražského a primase českého Jana Graubnera a apoštolského nuncia v ČR Jude Thadeuse Okolo. Šlo o první takto pojatou akci v rámci EU.

Konference byla načasována k 75. výročí Schumanovy deklarace, která položila základ současné evropské integrace. Jak ve svém úvodním vystoupení uvedla rektorka UK Milena Králíčková, „evropská integrační uskupení jsou postavena na silných křesťanských tradicích“. Mons. Jan Graubner připomněl francouzského ministra zahraničí Roberta Schumana, velkého zastánce mírového porozumění mezi Německem a Francií. Na základě jeho projektu a podle křesťanských principů se začal budovat evropský integrační projekt. V uznání těchto aktivit prohlásil zvěčnělý papež František Roberta Schumana za ctihodného a byl započat proces jeho blahorečení. Podobně hovořil ve svém vystoupení i Mons. Jude Thadeus Okolo.

Mons. Stanislav Příbyl, biskup litoměřický, přiblížil postoj jednotlivých papežů k evropské integraci od Jana XXIII. do současnosti. Dalšími přednášejícími byli velvyslanec EU u Svatého stolce Martin Selmayr a současný velvyslanec ČR při Svatém stolci Pavel Svoboda, kteří hovořili o hlavních obrysech vztahů EU a Svatého stolce, též ve vztahu k Vatikánském Městu. Další přednášející Dr. José Luis Bazán z Komise biskupských konferencí Evropské unie v Bruselu zaměřil svůj příspěvek na otázky

náboženské svobody a její pozadí. Vývoji vztahů mezi Svatým stolicí a Evropskou unií se věnoval příspěvek Eduarda Huličá, náměstka ministra zahraničí České republiky, kterým bylo uzavřeno dopolední zasedání konference.

První přednášející na odpoledním zasedání prof. JUDr. Jiří Rajmund Tretera OP, předseda Společnosti pro církevní právo, zaměřil své vystoupení na otázky právního vztahu mezi Svatým stolicí a Vatikánským městským státem. Prof. Dr. Harald Cristian Scheu se věnoval otázkám svobody smýšlení, svědomí a vyznání v evropském právu. Prof. JUDr. Martin Štefko, PhD. rozebíral velmi zajímavé téma, totiž právo na odpočinek jako základní sociální právo, které je založeno na realizaci starozákonních a křesťanských principů v praktickém životě společnosti. Svatý stolec jako subjekt mezinárodního práva podrobil analýze JUDr. Milan Lipovský z katedry mezinárodního práva. Poslední příspěvek odpoledního bloku přednesl na téma ekonomické vztahy mezi EU a Svatým stolicí a Vatikánským městským státem profesor Michal Tomášek, vedoucí katedry evropského práva.

Celou konferenci pak uzavřel svým vystoupením kardinál Dominik Duka. Zdůraznil, že přednesené příspěvky deklarovaly pozitivní přínos katolické církve, reprezentované Svatým stolicí, na život soudobé Evropy. Současně poděkoval vystupujícím na konferenci a oběma organizátorům profesoru Michalu Tomáškoví a JUDr. Janu Kotousovi za uspořádání vědecké konference, založené na spolupráci univerzity a církve.

Nový oltář jako duchovní srdce Pardubic

Liturgický prostor **arciděkanského chrámu sv.**

Bartoloměje, jedné z nejstarších památek v Pardubicích, získá novou dominantu. Nový oltář by se měl v plné kráse představit letos na podzim. Jeho tvůrcem je Ing. arch. Josef Pleskot. Mimořádná osobnost a mimořádný počín. Pardubický arciděkan **Jan Uhlíř** jeho přípravou doslova žije už od svého příchodu do města.

První úvahy o novém oltáři se objevily už za mého předchůdce P. Antonína Forbelského. On i biskup Josef Kajnek, který v Pardubicích působí už více než dvacet let, vnímali, že liturgický prostor je potřeba změnit. Pro svou myšlenku nadchli soukromého dárce, který daroval významnou částku. Když jsem v roce 2022 přišel do Pardubic, hned se zajímal o termín, kdy už začneme. To mě trochu zaskočilo. Naprosto jsem souhlasil s tím, že kostel si liturgickou úpravu zaslouží, ale přijít do nové farnosti a hned se pustit do tak zásadní akce, to mě vylekalo. S kostelem jsem nebyl sžitý, ani jsem ještě neznal farníky. O realizaci oltáře či úpravě liturgického prostoru jsem přemýšlel už na předešlých místech působení, ale vždy jsem to vnímal jako završení nějakého procesu hledání. Cítil jsem, že musím být s tím místem spjatý.

Nicméně, věřím, že díky Boží prozřetelnosti, jsem asi dva měsíce po mém příchodu do Pardubic zcela nečekaně potkal pana architekta Pleskota. Osobně jsem ho neznal, ale našel jsem odvahu a zeptal se, zda by neměl zájem nám pomoci s liturgickým prostorem v Pardubicích. Tehdy jsem ještě nevěděl, že spolupracuje s Pardubickým krajem a do Pardubic občas zavítá. K mému překvapení i radosti hned neodmítl a do kostela se přijel podívat. Někdy o letních prázdninách 2023 jsme s panem biskupem Josefem

■ Náhrobek Vojtěcha z Pernštejna

Kajnekem, s mecenášem a s farníkem Romanem Linkem, radním Pardubického kraje, viděli první návrh. Předpokládal jsem, že pan architekt navrhne jenom oltář. Ale on přišel s revolučním řešením, že odstraní některé prvky v presbytáři,

což mě vylekalo. Přiznám se, že se mi do větších úprav moc nechtělo. Ale ten návrh mě postupně nadchnul.

Presbytář kostela sv. Bartoloměje je malý, a navíc je jeho součástí náhrobek Vojtěcha z Pernštejna, neboť kostel byl původně zamýšlen jako pohřební kaple Pernštejnů. Při poslední úpravě byl náhrobek obestavěn vyvýšenou podlahou presbytáře a byl tudíž trochu utopen. Navržená úprava počítá s odstraněním této podlahy a s vytvořením vyvýšeného pískovcového ostrůvku pouze pod oltářem. Vznikne tak důstojný prostor pro náhrobek, vynikne oltář a ještě se posune blíž k lidem.

Definitivně jsme se s panem architektem domluvili koncem dubna 2024, návrh jsme prezentovali farnosti i veřejnosti. Shodou okolností to bylo v době 490. výročí úmrtí Vojtěcha z Pernštejna, nejvyššího hofmistra Českého království ze starobylého moravského rodu. Povzbudil mě i zájem médií, když padlo jméno architekta Pleskota. Nebylo však zatím jisté, že se návrh zrealizuje, neboť všechno záviselo na finančních prostředcích, které jsme museli teprve vybrat.

Architekt Josef Pleskot (*1952) patří mezi výrazné představitele současné české architektury, je držitelem řady ocenění včetně Grand Prix Obce

(Pohled od kostela z presbytáře ...

(... a pohled do lodi kostela z kůru

architektů. V roce 2009 byl v odborné anketě organizované časopisem Reflex zvolen nejvýznamnější osobností české architektury dvacetiletí 1990–2009.

„Já jsem v Bartoloměji do té doby nikdy nebyl a opravdu se mi ten kostel uvnitř hrozně líbil,“ uvedl při jedné své návštěvě Pardubic. Asi rok jsem se rozmýšlel, jestli to vůbec zvládnou. Po roce jsem dospěl k názoru, že bych to snad dokázat mohl. Volba materiálu byla jasná od začátku. Kostel je celý z pískovce, zvenku a překvapivě i zevnitř. Vypadá téměř jako kamenný chrám, takže první představa byla, že ten oltář bude kamenný. A když kamenný, tak z pískovce. Ne ovšem na místě toho současného. Kněžiště je od lidí docela daleko. Teď je trend vtahovat liturgii mezi lidi, proto jsme se rozhodli ji riblížit i za cenu ztráty jedné lavice a vynést ten liturgický proces mezi lidi.“

77 Takže bylo rozhodnuto. Mohla začít diskuse ve farnosti. Poslední úprava liturgického prostoru byla z devadesátých let minulého století, za 30 roků si lidé na jeho podobu zvykli. Není divu, že byli tací, kteří neviděli potřebu změny.

Diskusi lze očekávat při každé změně. Lidé jsou různorodí a každý má rád jiný styl. Někdo tíhne k baroku, které je hodně honosné, a jiný k modernímu pojetí. Mě osobně se právě to moderní líbí. Přejde mi správné, že do starého kostela jde něco jednoznačně novodobého, že si to na nic nehraje a nic to nenapodobuje. Samozřejmě

zaznívaly také otázky, proč to stojí tolik peněz. Rozpočet je asi 2 a půl milionu korun, což není málo. Proč se to dává na tohle, a ne na něco jiného. Řešil se vzhled ambonu či zaznívaly oprávněné úvahy, zda se v presbytáři vejde a jak bude prakticky vypadat ministrantská služba u oltáře. Vyzýval jsem lidi, kdyby měli nějaké připomínky, ať přijdou, ať to řeknou. Nevím, jestli se i to podařilo, ale bylo pro mě nezbytné důkladně vysvětlit, proč je nový oltář důležitý. Že to je opravdu srdce slavení, srdce bohoslužby a všeho, co se děje ve farnosti, že tam se uskutečňuje

Kristova oběť. Tak snad ho farnost přijme, nemám pocit nějaké opozice, to ne. To je spíš taková moje starost, jestli jsme pro to udělali dostatek. K návrhu se samozřejmě vyjádřila i diecézní liturgická komise a uspořádali jsme i přednášku související s vývojem i smyslem liturgického prostoru, abychom lépe pochopili, co vlastně děláme. Bylo dobré, že jsme udělali besedu s architektem Josefem Pleskotem. Někteří, kteří s jeho koncepcí nebyli úplně ztotožnění, po setkání s ním, s jeho tvorbou a přístupem, změnili názor. Chápu lidi, kteří si neumí na první dobrou představit, jak bude dílo po dokončení vypadat, sám k nim patřím. Doufám, že až uvidí hotové, tak ho třeba více ocení a pochopí, a lépe pochopí i záměr architekta.

Mám velké štěstí, že mně pomáhá a názorem ujišťuje architekt Lukáš Pavlík, náš farník, a Ing. Helena Kosová. Oni jsou moje zázemí a opora, bez nich si neumím představit, že bychom to dokázali. Projekt zajišťují po odborné i koordinační stránce velmi pěkně a myslím, že je i těší, že u toho mohou být. Vděčný jsem samozřejmě i všem, kteří na projekt finančně přispěli. Zatím jsme (včetně daru mecenáše) vybrali 1 milion 800 tisíc korun. Pomůže nám také Pardubický kraj a Statutární město Pardubice, protože je to konec konců významná kulturní památka.

77 Není „určitým hendikepem“ skutečnost, že součástí liturgického prostoru je právě onen náhrobek Vojtěcha z Pernštejna?

(Portál kostela sv. Bartoloměje v Pardubicích

(Knižní tipy

Karmelitánské knihkupectví

Velké nám. 36/45, 500 01 Hradec Králové, telefon: 495 063 173
e-mail: hradeck@kna.cz
web: eshop.cirkev.cz

Angelo Scarano

Otčenáš známý i neznámý

Může se modlitba Otčenáš člověku oposlouchat? A lze dospět do fáze, kdy v něm není co objevovat? To se může za určitých okolností stát. Autor nám vystrojl opravdovou „hostinu ducha“. Nejprve nás uvádí do textu Otčenáše. Poté si vyložíme jednotlivé prosby modlitby Páně a ukážeme si také širší souvislosti. Brož., 216 s., 329 Kč

papež František

365 dní s papežem Františkem

Neotřelá aplikace Božího slova na dnešní dobu je plodem papežových zkušeností a osobní modlitby. Ranní promluvy papeže Františka obsahují silné myšlenky, konkrétní příklady a krátká duchovní povzbuzení. Udělejte každý den jeden malý křůček k velké proměně srdce. Váz., 400 s., 449 Kč

To je přesně ono, člověk se s tím faktem musí sžívat. Když jsem sem v létě 2022 nastoupil, bylo mně jasné, že hlásat evangelium a slavit liturgii lze všude. Ale v Kutné Hoře jsem si přece jenom zvykl na určitou noblesu liturgie. A teď přijdu do malého kostela, kde je malý presbytář, a ještě k tomu tam „překáží“, to říkám s úctou, ten náhrobek. Časem jsem se dozvěděl, v 19. století se ho snažili dokonce odstranit, ale měšťané se za něj postavili. Tumba Vojtěcha z Pernštejna s figurou v životní velikosti, kde bylo velmožovo tělo uloženo roku 1534, je svým způsobem rarita. Skutečnosti, že náhrobek v kostele zůstal, si vážím čím dál tím víc. Myslím, že je to něco, co bychom měli přijmout a vnímat s pokorou. Jsme v kostele, který byl primárně postaven jako místo, kde se měli pohřbívat potomci Pernštejnů, i když k tomu nakonec nedošlo tak, jak se představovali. Ten náhrobek, když se s ním člověk více seznámí, nese krásné poselství věčnosti i života, a pomoci může i evangelizačně. Když přijdou na prohlídku školy, tak můžete u náhrobku začít i skončit. Můžete ho nádherně využít k předání křesťanské zvěsti. Je to něco, čeho bychom si měli s pokorou vážit. Takže už i já k tomu náhrobku

přistupuji úplně jinak, má tady svoje místo. Patří sem a ve chvíli, kdy to člověk přijme, tak je rád, že tam je.

Jenom pro pořádek. Vojtěch z Pernštejna není pochovaný přímo v onom náhrobku uprostřed presbytáře, je uložený v kryptě pod ním. Před pěti lety do hrobky nahlédli speciální teleskopickou kamerou vědci. Objevili zdobenou rakev zemřelého i osobní růženec a kříž Žofie Těšínské - Vojtěchovy příbuzné, která zemřela o sedm let později. Podle archeologa Jana Frolíka odhalil průzkum pohřební komory, že Vojtěchova rakev, je jako jediná neporušená a je navíc pokrytá kvalitní malbou s Kristem na kříži.

77 Návrat ke kořenům a udržování tradic je určitě něco, co by mělo spojoval věřící i lidí bez daru víry. Je dobře, že je tady Vojtěch s námi. Památky jsou ale neuvěřitelná zátěž a není patrně do budoucna v lidských silách, aby se o ně církev starala sama.

Musíme mít asi i odvahu se vědomě od zodpovědnosti za památky trochu oprost. Říkám to s vědomím, že u toho budu trpět, ale asi budeme muset tenhle krok

(Kostel sv. Bartoloměje nebo také hrobka Pernštejnů

víry udělat, já to tak aspoň vnímám. Církev tu je především pro hlásání evangelia a starost o lidi. Zodpovědnost za hmotné, i když krásné věci, nám bere síly a odvádí od podstatného. Možná až ten krok uděláme, tak nám Pán Bůh pomůže, ale některé kostely budeme muset opustit a možná je i nechat spadnout. Já jako kněz se v dnešní době bojím, že by mu přidali farnost. Ne kvůli lidem, ne kvůli bohoslužbám, ale že budu mít další břemeno a starost o památky. Dneska už to není tak, že by se někdo z věřících o ten kostelík po stavební stránce staral. Sledoval, že je tam vypadlá taška na střeše a šel ji vyměnit. Navíc v dnešní době už farníci ani nemohou jen tak postavit lešení či si něco sami opravit. Ideální by bylo, kdyby zodpovědnost za nepotřebné kostely převzala obec či stát. Někdy se to děje, ale zatím v malé míře. Všichni vědí, že je to především finanční zátěž. Církev je v situaci, že musí být dobrý hospodář, nic jiného jí nezbyvá, má-li přežít ekonomicky, ale i duchovně. Musíme jasně říct ne, na tohle nemáme sílu ani peníze. Opakuji, že já sám tu odvahu zatím těž nemám. Samozřejmě něco jiného jsou vesnické kostely, kam chodí 5-10 lidí, a něco jiného je farní kostel v Pardubicích.

◀ Náhrobek Vojtěcha z Pernštejna zaujímá centrální místo v presbytáři kostela

◀ V jaké fázi je příprava nového oltáře v chrámu sv. Bartoloměje v Pardubicích na počátku léta 2025?

Už ke konci loňského roku jsme věděli, že máme tolik finančních prostředků, že do toho můžeme jít. Že i když bychom nezaplatili úplně všechno, tak to není nějaká závratná suma, se kterou bychom si neporadili. Začátkem roku jsme v ateliéru pana architekta Pleskotsa s kameníky řešili technické detaily provedení a vybíral se vhodný lom na kámen a hned po Velikonocích jsme vybrali firmu, která by to realizovala. Měli jsme obavu, abychom neměli hotový oltář a po odkrytí podlahy nezjistili, že je příliš těžký a klenby krypty staticky nevyhovují. Proto jsme se rozhodli rozdělit akci na dvě etapy. Na 14 dní jsme potom zavřeli kostel, abychom odstranili stupínek v presbytáři a odkryli klenby krypty. Zjistili jsme, že žádné nebezpečí nehrozí. Presbytář tedy provizorně zakryjeme, abychom mohli dále sloužit mše svaté, a může se pracovat na zhotovení oltáře a jiných pískovcových prvků. Pískovec z lomu u Dvora Králové nad Labem, který se zdál odborníkům nejvhodnější, strukturou i kresbou kamene, je vybraný. Teď se udělá řez přímo v lomu, aby se na strukturu materiálu mohl podívat architekt, a když ho schválí, tak se ten blok kamene vyloží a kameník bude moci začít pracovat. O letních prázdninách kostel opět zavřeme na dva měsíce a všechno se dokončí. Ke slavnostnímu vysvěcení nového oltáře by mohlo dojít, doufejme, koncem září, začátkem října.

◀ Vcházíme do kostela. Dnes bočním, ale původně hlavním vchodem, naproti budově arciděkanství. V minulosti tady byly hradby a tekla řeka Chrudimka.

Malý historický exkurz. Kostel na místě bývalého románského sídla cyriaků vybudoval Vilém z Pernštejna v letech 1507–1514 v pozdně gotickém stylu. Jeho kamenicky zdobný portál do Kostelní ulice z roku 1519 je jednou z prvních významných renesančních památek nejen v Pardubicích, ale v Čechách vůbec. V roce 1912 ke kostelu dostavěli

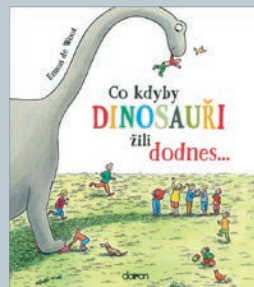
(Knižní tipy

Nakladatelství Doron

Uhřetice 76, 683 33 Nesovice
Tel.: 517 367 656, doron@doron.cz
www.doron.cz

Emma de Woot

Co kdyby dinosauři žili dodnes...

Sourozenci Žofka a Leo doma moc rádi, a tak je rodiče vezmou do muzea na dinosaury. Při pohledu na obludné kostry začnou děti fantazírovat: A co kdyby dinosauři žili i dneska, jaké by to asi bylo? Emma de Woot se narodila roku 1960 v Liege, kde studovala kresbu na Institutu Saint-Luc. Přispívá do řady dětských časopisů a ilustruje dětské knihy.

Brož., 32 s., 199 Kč

Amélie Javaux
Annick Masson

Rodina uvízlá v sítích

Charlie byl ten nejšťastnější pejsek na světě... Ovšem jen do chvíle, než jeho domácí dostali ty své mobily, herní konzole a tablety; od té doby jsou všichni nalepení na svých obrazovkách a není s nimi žádná zábava. Podaří se Charliemu dát rodinku zase dohromady?

Váz., 32 s., 199 Kč

na západní straně předsíní, která je dnes hlavním vstupem. Honosný portál s reliéfem, znázorňujícím perňštejnskou rodovou pověst o zkroceném zubrovi, je prvním renesančním dílem v Pardubicích. Podle profesora Petra Vorla se historici umění dodnes přou, zda k nám přišla „perňštejnská renesance“ prostřednictvím podunajské školy vídeňské, ze Saska nebo ze švábského Augšpurku. Nikdo se ale zatím neodvážil vyslovit zdánlivě „kacířskou“ myšlenku, že Pardubice byly v době Vojtěchově svébytným centrem, které přijímalo podněty italské renesance přímo a v tak monumentální formě, že se to vymykalo všemu, co do té doby střední Evropa znala.

Veškeré zařízení chrámu včetně hlavního oltáře zasvěceného sv. Bartoloměji z roku 1651 je zakryto igelitovými plachtami. Stojíme v místě, kde začíná podzemní krypta. Stupeň z 90. let minulého století je odstraněný.

Jak už řečeno, projektanti, stavbaři i investor přestavby kněžiště se koncem

dubna zabývali klíčovou otázkou, zda unese krypta pod klenbou nový oltář,“ připomíná arciděkan Jan Uhlíř. Odkrytí klenby dalo naštěstí kladnou odpověď, takže sem přijde štěrkový zásyp a tíha oltáře tak bude roznesena. Kolem náhrobku Viléma z Pernštejna bude výše podlahy v původní úrovni, podlaha v lodi a podlaha u vstupu do sakristie bude úplně stejná. Tady uprostřed bude vyvýšený ostrůvek a na něm bude pískovcový oltář ve tvaru omega, posledního písmena řecké abecedy. Přijdeme sice o jednu řadu lavic, to je pravda, ale to myslím, není rozhodující.

Kostel sv. Bartoloměje je nejen nádhernou památkou, ale také místem setkávání a duchovního života v Pardubicích. Díky návrhu architekta Josefa Pleskota se nám otevírá možnost vytvořit místo, které bude nejen krásné, ale především plné hlubokého duchovního významu. Nový oltář, srdce každého kostela, se stane symbolickým centrem víry a místem setkávání s Bohem.

Úprava presbytáře a okolí náhrobku podpoří perňštejnskou tradici v Pardubicích.

Děkujeme všem, kdo se rozhodnou podpořit náš záměr jakýmkoli finančním darem. Přispět lze prostřednictvím QR platby nebo platebním převodem na účet farnosti. Aktuální stav sbírky průběžně zveřejňujeme. Veškeré prostředky ze sbírek použijeme na obnovu místa pro slavení bohoslužeb a náhrobku Vojtěcha z Pernštejna. Případný přebytek věnujeme na záchranu výzdoby vnějšího pláště kostela sv. Bartoloměje, jehož oprava pokračuje.

Odměnou ať je radost z dobrého díla, které přinese povzbuzení dnešním návštěvníkům i budoucím generacím. Těm, kdo se rozhodnou pro podporu částkou vyšší než 10 tisíc korun, nabízíme zápis na listinu dárců. Ta bude vložena do schránky a uložena pod podlahu liturgického ostrova jako připomínka největších dobrodinců kostela.

Rodové heslo Pernštejnů znělo „Kdo vytrvá, vítězí“. Přispět na obnovu liturgického prostoru kostela sv. Bartoloměje je mimořádnou příležitostí navázat na bohatou historii a přispět k dalšímu rozvoji chrámu s rodinnou hrobkou.

Eva Zálešáková

Vizualizace úpravy liturgického prostoru

Katechetické a pedagogické centrum

Artevíkend na Hoře Matky Boží v Králíkách

*Stopy jdou ke mně
oblaka a země
jemně, tak jemně
mráz už nám nekvete
stádo tvé hladoví.*

*Stopy jdou ke mně
V Božím jase
Světél struny
Duše otevřeny
Stopy jdou ke mně
Vše to již duše má vidí.*

*Oblaka a země
Slunce sálá do útěchy
Kroky šeptají v duši
A proč se nehojí
Ještě čeká
Prosí tebe srdce mé
Oblaka a země
Ozvou se andělé
Nic nečekáme již.*

*Jemně, tak jemně
Úsměv ticha
V lehkosti ducha
Živá tu ještě je
Touha
Naši cestu lemovanou stromy.*

*Mráz už nám nekvete
Ovečky zlaté
Stádo tvé hladoví
Všecky lásky
Všecky bolesti.*

Tato báseň vznikla na akci nazvané Artevíkend jako reflexe účastníku na závěr pobytu. Verše pocházejí z různých básní Bohuslava Reynka. Každý z přítomných si měl vybrat jeden z mnoha lístečků, na kterých byly tyto verše zaznamenány a poté je poskládat podle svého uvážení jako domino. Tím vznikla tato báseň vyjadřující emoce a pocity z celého Artevíkendu, který se konal první květnový víkend na Hoře Matky Boží v Králíkách. Šlo o víkend, který otevřel téma vztahu

k sobě samému a k Bohu, a to skrze nej-různější druhy umění. Celý program začal přednáškami a praktickými aktivitami zaměřenými na vlastní osobní rozvoj. Každý se tak postupně zamýšlel nad otázkami „Kdo jsem? Co jsem? A jak mě vidí druzí?“ a také nad svojí životní cestou se všemi důležitými okamžiky. Došlo také k uvědomění si, kdy jsme cítili v našich životech Boží vedení a nakolik jsme ochotni spolehnout se na své cestě zcela na Boha.

Součástí víkendu byly také výtvarné workshopy, kde jsme ztvárňovali svoji životní cestu a společně se na ní i na papíře, potkávali s ostatními. Boží přítomnost jsme si uvědomovali také při pohledu vzhůru do nebe, který jsme pak přenesli na papír.

Hudební workshop s prvky muzikoterapie ukázal na schopnost vyjádřit emoce pomocí hudby a jednoduchých hudebních nástrojů. Ve společné improvizaci jsme si mohli užít nádherné souhry a vzájemného respektu, který je potřebný nejen v hudbě, ale také ve vzájemných mezilidských vztazích.

Jeden z večerů byl věnován básním Bohuslava Reynka a jeho manželky Suzanne Renaud a další pak tanci, který nám umožnil vnést do svých reálných životů prvky symbolů a metaforického ztvárnění.

Tento Artevíkend byl možností, jak se skrze umění zastavit, zamyslet se nad sebou a nad svým vztahem k Bohu. I v tomto směru nám byl vzácným průvodcem otec biskup Prokop Brož, který s námi strávil část víkendu a doprovázel nás při duchovních rozhovorech a svátosti smíření.

Katechetické a pedagogické centrum prožilo na Hoře Matky Boží také svoji duchovní obnovu s P. Davidem Boumou, který se zaměřil na Encykliku o lidské a božské lásce srdce Ježíše Krista – Dilexit nos. Tato duchovní obnova pro katechety byla časem duchovního zamyšlení, slavení eucharistie, chval, duchovních rozhovorů, a také nových pohledů.

Děkujeme všem, kteří se účastní našich akcí a tvoří s námi toto společenství i těm, kteří nás na nich doprovázejí.

Markéta Rumpíková)

Každý účastník si namaloval svoji životní cestu

Diecézní centrum pro rodinu**„Odvaha k pravdě – o zbožnosti a pokoře“**

Zakončili jsme osmidílný cyklus o *Duchu Svatém*. Věříme, že pro vás byl povzbudivý a užitečný. Vědomí milosti a darů, kterých se nám od Boha každou vteřinou našeho života dostává, nám může pomoci najít odvahu také k tomu, abychom se dokázali setkat se svou vlastní skutečností. Tato cesta sestupování do našeho lidství je odvahou k pravdě a není jednoduchá. Vyžaduje upřímnou pokoru, otevřenost a upřímnou touhu. S významem pojmu „upřímnost“ se nyní budeme v textech častěji setkávat. Následující celý cyklus příspěvků bude tedy bohatým zdrojem zkušeností pouštních Otců. Přiblíží nám je benediktínský mnich **Anselm Grün** v jedné ze svých raných knih *Nebe začíná v tobě (Moudrost Otců pouště pro dnešní dobu)*. Věříme, že i následující příspěvky pro Vás budou přínosné a užitečné. Svým obsahem se totiž dotýkají každodenního života těch, kteří se nazývají křesťany...

Spiritualita zdola

Spiritualita, kterou nám zprostředkovává dnešní moralizující teologie, vychází shora. Staví nám před oči vysoké ideály, kterých máme dosáhnout. Jedním z takových ideálů je nesobeckost, sebeovládání, stálá přívětivost, nesobecká láska, oproštění se od hněvu a překonávání sexuality. Tato spiritualita shora má jistě pro mladé lidi svůj pozitivní význam, protože je pro ně výzvou a zkouší jejich síly. Nabádá je k tomu, aby se snažili překonávat sami sebe a usilovali o dosažení cílů. Ale vede nás také k tomu, že přeskochíme svoji realitu. Natolik se identifikujeme s ideály, že potlačujeme svoje vlastní slabosti a hranice, protože neodpovídají ideálu. To vyvolává napětí. Z napětí vzniká nemoc. Ta se projevuje rozporem mezi ideálem a skutečností. Protože nemůžeme přiznat, že neodpovídáme ideálu, projektujeme své nedostatky na druhé. Jsme pak tvrdí vůči druhým.

Je podivuhodné, jak právě velmi zbožní lidé skutečně brutálně reagují, když třeba teolog vysloví trochu jiný názor. Když například biskupský ordinariát ve Würzburgu zorganizoval výstavu s názvem „Člověk Maria“, byl dokonce sám biskup necudně a brutálně napaden. Brutalita je ale často potlačenou sexualitou. Tito lidé se domnívají, že hájí zbožnost. Ve skutečnosti ale jednáji opravdu nemilosrdně a militantně. Zástupci takové spirituality shora si pak vůbec neuvědomují, jak podpásově argumentují.

Otcové pouště nás učí spiritualitě zdola. Ukazují nám, že musíme začít u sebe a svých vášní. Cesta k Bohu vede u Otců pouště vždy přes vlastní sebepoznání. **Evagrius Ponticus** to jednou vyjádřil následovně: „Jestliže chceš poznat Boha, poznej napřed sám sebe!“ Bez sebepoznání jsme vždycky v nebezpečí, že naše myšlenky o Bohu jsou jen prostou projekcí. Existují například takoví zbožní, kteří se ke zbožnosti utíkají před vlastní realitou. Svými modlitbami a pokorou se neproměňují, ale zbožnost používají k tomu, aby se vyvyšovali nad druhé, aby si potvrdili svoji neomylnost. U mnichů se setkáváme se zcela jinou formou zbožnosti. Zde se vyžaduje především upřímnost a opravdovost. Ty pak vedou k laskavému pochopení všech, kteří nejdou stejnou cestou. **Poimen**, zkušený duchovní otec, odkazuje jednoho velkého teologa na spiritualitu zdola. Známy teolog by chtěl s otcem Poimenem mluvit o duchovním životě, o nebeských věcech, o trojjediném Bohu. Poimen si to vyslechl a neodpověděl. Rozhořčeně se teolog chystá mnicha opustit. Tu teologův průvodce jde za mnichem a říká mu: „Otče, kvůli tobě přišel tenhle velký muž, který ve svém kraji požívá tak velké úcty. Proč jsi s ním nemluvil?“ Starec odvětil: „On bydlí na výšinách a mluví o věcech nebeských, já však bydlím dole a mluvím o věcech pozemských. Kdyby byl mluvil o vášních duše, byl bych mu snad odpovídal. Mluví-li však o věcech duchovních, pak tomu nerozumím“ (Apophthegmata 582).

Teolog vychází ze spirituality shora. Mluví hned o Bohu a duchovních věcech. Pro Poimena začíná duchovní cesta u vášní duše. Ty je třeba nejdříve pozorovat a potom s nimi zápasit. Potom je možné porozumět Bohu. Ano, zacházení s vášněmi je pro něho cestou k Bohu.

Setkání teologa s Poimenem končí tak, že Poimenův žák řekne rozhněvanému hostu: „*Starec nesnadno mluví o Písmu, ale když s ním někdo hovoří o vášních duše, pak mu odpověď dá.*“ Teolog se vzpamatoval, šel ke starci a řekl mu: „*Co mám dělat, když se mě zmocní vášně?*“ Tu na něj starec radostně pohlédl a řekl: „*Teď je to správné, otevři tedy svá ústa a já ti je naplním.*“ Ten měl z jeho slov velký užitek a řekl: „*Skutečně, to je ta správná cesta!*“ A s děkováním Bohu se vrátil do své země, protože se mu dostalo té cti, že se mohl setkat s takovým světcem“ (Apophthegmata 582). Teprve nyní, když mluví o vášních své duše, je jejich rozhovor upřímný a setkávají se ve svém srdci a společně se dotýkají Boha, kterého najednou cítí ve svém středu a kterého najednou mají před očima jako cíl své cesty.

Zachovala se nám slova **otce Antonína**: „*Když vidíš, že se mladý mnich sám snaží dosáhnout nebe, uchop jej pevně za nohy a stáhni jej dolů, protože takové snažení mu nepřinese žádný užitek*“ (Smolitsch, 32).

Pro mladé lidi není dobré příliš brzy meditovat, jít záhy cestou mystiky. Nejdříve se musí vyrovnat se svou vlastní realitou. Musí poznat své vášně a musí s nimi bojovat. Teprve potom mohou jít cestou nitra, teprve potom mohou své srdce pevně připoutat k Bohu. Dneska existuje mnoho těch, kteří se příliš brzy nechávají fascinovat spirituálními cestami. Myslí si, že mohou jít těmito cestami, aniž by předtím prošli obtížnou cestou sebepoznání, aniž by se předtím setkali se svými slabostmi. Mniši nás varují před spiritualitou, kterou chceme dobýt nebe. Velmi snadno by se nám mohlo přihodit totéž, co Ikarovi,

který si voskem slepil křídla, ale zřítíl se poté, co se příliš přiblížil slunci. Křídla, která si vytváříme dříve, než jsme se setkali s naší opravdovou skutečností, jsou pouze z vosku. Neunesou nás. Američané nazývají tuto cestu spirituálního přelétnutí „*spiritual bypassing*“, spirituální zkratkou. Existuje velké nebezpečí, že využijeme meditaci k tomu, abychom se vlastně vyhnuli těm problémům, které musíme řešit, třeba problémy naší potlačené sexuality, naší potlačené agresivity a našeho strachu. Proto když mladí lidé mluví příliš zbožně, snažím se s nimi podívat i na druhý pól: konkrétní všední den, práci, školu, studium. Neodmítám jejich zbožné myšlenky a cesty a nezesměšňuji je. Neboť to mi nepřísluší, protože v jejich zbožnosti je opravdu hodně upřímné touhy. Je ale důležité, aby jejich zbožnost pronikala všední den a práci.

Svatý Benedikt tuto spiritualitu zdola popsal ve své kapitole o pokoře, o „*humilitas*“. Jako obraz pro naši cestu volí Jákobův žebřík. Paradox naší spirituální cesty tkví v tom, že k Bohu vystupujeme tím, že se ponořujeme do naší vlastní skutečnosti. Tak chápe Ježíšova slova: „*Kdo se poníží, bude povýšen*“ (Lk 14,11; 18,14).

Sestoupením k naší „*zemitosti*“ (humus-humilitas) se dotýkáme nebe a Boha.

Když najdeme odvahu sestoupit k vlastním vášním, vyvedou nás k Bohu. Tato pokora byla pro mnichy proto tolik vyzdihována, že je to nízká cesta k Bohu, cesta přes vlastní skutečnost k opravdovému Bohu. Ti, kteří dobývají nebe útokem, se setkávají jen se svým vlastním obrazem Boha, se svou vlastní projekcí.

Také **Izák z Ninive** spatřuje v obraze Jákobova žebříku obraz vystupování k Bohu prostřednictvím sestupování: „*Snaž se vstoupit do pokladnice, která je v tvém nitru, pak nahlédneš do pokladnice nebeské. Neboť ta i ona jsou totožné. Když vstoupíš do své pokladnice, spatříš obě! Žebřík do nebeské říše je skryt v tobě, v tvé duši. Utíkaje před hříchem, ponoř se sám do sebe, a najdeš tam stupně, po nichž můžeš vystoupit*“ (Izák 302).

Hříchem se musíme propadnout až k našemu nejhlubšímu základu. Potom můžeme zcela odspodu vystupovat k Bohu. Vystoupit k Bohu je prapůvodní touhou člověka. Tím, že člověk ve svém duchu vystupuje k Bohu, se zabývá platónská filozofie. Církevní otcové v Ježíši Kristu, který dříve než vystoupil na nebesa, sestoupil do pekel (Ef 4,9), vidí jiný model pro naše vystoupení k Bohu. Stejně jako Ježíš musíme dříve, než spolu s ním vystoupíme k Bohu, sestoupit do našeho lidství.

Jenom pokorný, který je ochoten přijmout svoje sepětí se zemí, svoji lidskost, své stíny, se může setkat se skutečným Bohem. Tak stále slyšíme chválu pokory. Pokora je cestou k Bohu, ona je tím nejzřejmějším znamením člověka, který se stal hodným Boha. **Amma Theodora** říká: „*Ani askeze, ani noční bdění, ani jakékoli namáhavé dílo nám nezaručí spásu, ale jenom upřímná pokora ... Vidiš, že jen pokora může zvítězit nad démony!*“ (Miller 6). A ďábel, který se v askezi měří s **Makariem**, musí přiznat: „*Jenom v jednom jsi mě porazil.*“ Tu se otec Makarios ptá: „*A co je to?*“ Ďábel odpovídá: „*Tvoje pokora. A proto proti tobě nic nepořídím*“ (Miller 11). A **Poimen** říká: „*Člověk potřebuje pokoru a bázeň před Bohem jako dýchání*“ (Miller 49).

Pokora je pro mnichy odvaha k pravdě, odvaha k přijetí vlastní pozemskosti a vlastní lidskosti. Mnichové se navzájem zkouší ve své pokoře, aby zjistili, zda jsou skutečně Božími muži. „*Před Antonínem chválili mniši jednoho spolubratra. Antonín jej tedy podrobil zkoušce, zda unese ponížení. A když zjistil, že je neunes, řekl mu: Podobáš se vesnici, která je sice vpředu krásně vyzdobená, ale vzadu je zpustošená loupežníky*“ (Apophthegmata 15).

Blahoslavená **Synkletika** říkala: „*Tak jako je nemožné postavit loď bez hřebíků, tak se nemůže stát blahoslaveným člověk bez pokory*“ (Apophthegmata 1063). Pokora je zkouškou, zda člověk žije z Ducha Božího, je ale také základem, na němž mnich staví svůj život. Bez pokory je vždy v nebezpečí, že Boha podřídí své představě. Pokora je předpokladem toho, že nechá Boha, aby byl Bohem, že bude rozvíjet vnímavost pro zcela jiného Boha. Čím více se člověk Bohu přiblíží, o to pokornější je. Neboť tak pocítí, že on jako člověk je od Boží svatosti velice vzdálen. Pokora je odpovědí na zkušenost s Bohem – na setkání s Bohem...

Čisté pokorné srdce a opravdové setkávání s Bohem Vám za naše Centrum pro rodinu přeje a k tomu ze srdce žehná

Andy Loos, jáhen)

Diecézní centrum pro mládež**Jubileum teenagerů –
zážitky, na které nezapomeneme**

Ve dnech 25. – 27. dubna 2025 se konalo v Římě Jubileum teenagerů v rámci Jubilejního roku 2025. I z královéhradecké diecéze se vypravilo několik skupin teenagerů, aby mohli společně prožít tuto výjimečnou událost, setkat se se svými vrstevníky, projít Svatými branami, duchovně načerpat, navštívit různé programy, památky a zažít neopakovatelnou atmosféru města Říma. Vrcholem měla být mše svatá se svatořečením Carla Acutise. Nakonec ale bylo všechno jinak.

S jednou takovou skupinkou pod vedením P. Jendy Barborky z DCŽM Vesmír jsem mohl putovat i já. Celkově nás bylo 6 dospělých a 22 teenagerů, kteří

se nemohli dočkat, až budou kráčet po Římě. Naše putování začalo v pátek 25. 4. 2025. Na budíku bylo 3:15 a nepřestávající tón ohlašoval, že je čas vstávat

a vydat se vlakem do Prahy na letiště. Žádné zpoždění po cestě nenastalo, kontrola byla bez problémů a my se tak mohli pohodlně usadit na palubu letadla. A zanedlouho jsme přistávali v Římě.

První naše zastávka vedla na rozsáhlé křesťanské pohřebiště (Kalixtovy katakomby). Počet mladých z různých zemí svědčil, že jsme v centru dění. Prohlídku v češtině nám zajistila audionahrávka od průvodce, který ji pouštěl z přenosného rádia. Po výstupu zpět na světlo jsme prožili první mši svatou v kapli nedaleko katakomb, kterou společně s námi slavily další skupiny českých poutníků. Následovalo vyzvednutí poutnických balíčků

Střípky od účastníků Jubilea teenagerů

Když jsem se v lednu 2025 dozvěděl, že papež František pozval teenagery do Říma na Jubilejní rok, bylo mi jasné, že je to šance, která se neopakuje. Poradil jsem se s Tomášem Hoffmannem z Vesmíru, přes vikariátní zástupce Kamila a Vítka jsem pozval teenagery z rychnovského vikariátu, kde působím jako kaplan pro mládež. Dále jsem oslovil několik dospělých, mezi nimi také „týmačku“ z Vesmíru Lucii Kašparovou, dále Jindřicha Řezníčka, ten zas pozval Jana Vlčka. Dále se přihlásila Marcela Volfová a náš stavební technik Ladislav Bárta. Nakonec se vytvořila pěkná skupina 22 teenagerů a 6 dospělých. Rodiče nakoupili letenky. Přes Sekci pro mládež jsme zaplatili „balíček poutníka“ a pak už jsme jen čekali, až přijde den „D“. Čekání jsme si zpestřili čtením na pokračování z knihy Svatý Carlo Acutis, který měl být na Jubileu teenagerů svatořečen. Z důvodu uprázdněného papežského stolce se svatořečení nemohlo konat, protože při svatořečení jde v podstatě o papežskou neomylnost.

Na mě osobně nejvíce zapůsobilo propojení návštěvy katakomb (pohřebiště prvních papežů a křesťanů) a pohřbu současného nástupce a zástupce sv. Petra na zemi – papeže Františka – který následoval hned druhý den.

Na konci dubna jsme se zúčastnili Jubilea teenagerů, které se konalo v Římě. Ubytování jsme měli přibližně 40 minut jízdy vlakem od centra, v tělocvičně oratoře svatého Filipa Neriho v městečku Marino. Místní lidé byli neuvěřitelně milí a pohostinní, včetně pana faráře. Když si všiml, že máme hlad, neváhal a objednal nám pizzu.

Navštívili jsme Lateránskou baziliku, kde jsme po důkladné bezpečnostní kontrole s vděčností prošli Svatou bránou. Původně bylo v programu svatořečení blahoslaveného Carla Acutise. Kvůli úmrtí papeže Františka jsme se zúčastnili jeho pohřbu. Byla to pro nás silná a výjimečná chvíle, být přítomni této historické události.

V neděli jsme se chystali na mši svatou pro teenagery, ale na náměstí sv. Petra jsme již nebyli vpuštěni kvůli dlouhým frontám u bezpečnostních kontrol. Náš pan farář Jenda ale situaci zachránil – sloužil pro nás mši svatou v bazilice svatého Barnabáše v místě našeho ubytování.

Poslední den jsme díky posunutému odletu strávili u moře. Byli jsme skvělá parta a celé toto setkání jsme si nesmírně užili.

na Papežské koleji Nepomucenum, které obsahovaly dvě trika, klobouček, láhev na pití a kartičku poutníka s qr kódy pro dopravu a stravenky na jídlo. Vše se podařilo úspěšně zaregistrovat v aplikacích a my se vydali na cestu posledním vlakem na ubytování do města Marina.

Jak jsem již v úvodu zmínil, že všechno bylo jinak, tak od soboty se plán tvořil zcela nově na místě. Papež František se na velikonoční pondělí vrátil do domu našeho Otce, a tak sobota patřila jeho pohřbu. I my neváhali a vypravili se na náměstí svatého Petra rozloučit se s ním. Podařilo se nám dostat až přímo na náměstí a prožít pohřeb z blízkosti. Z celého setkání vnímám, že to byl nejsilnější duchovní zážitek, protože svatořečení Carla Acutise při nedělní mši svaté bylo odloženo. Odpoledne následovala návštěva baziliky sv. Jana v Lateráně, kde jsme prošli Svatou branou. Po večeri v restauraci už naše cesta směřovala zpátky

na ubytování. Ve vlaku jsme potkali skupinku Italů a navzájem si zpívali známé písničky z našich zemí.

V neděli byl plán stejný jako v sobotu. Bohužel, všechno bylo jinak a přeplněné metro nás připravilo o možnost dostat se na mši svatou. Na místě již bylo tolik lidí, že nás pořadatelé nepustili dál. Jako náhradní plán byl zvolen odpočinek v parku, kde jsme snědli něco k jídlu a poté se vydali po památkách města Říma. Trasa vedla přes fontánu di Trevi, Forum Romanum, kolem Kolosea, až k bazilice sv. Klementa, kde se nachází hrob sv. Cyri-la. Při putování nechyběla ani zastávka na výbornou italskou zmrzlinu. V plánu bylo navštívit i hrob papeže Františka v bazilice Santa Maria Maggiore, ale po příchodu se ukázalo, že vstup pro poutníky je dočasně pozastaven. Večer patřil výletu k nedalekému jezeru Lago di Albano poblíž ubytování. Odvážlivci se stihli i vykoupat. Mši svatou jsme nakonec

společně slavili v kostele sv. Barnabáše v Marinu, kterou sloužil P. Jenda. Místní pan farář byl velmi pohostinný. Na závěr dne nám objednal tolik pizzy, že vystačila i na druhý den ke snídani.

Pondělí se neslo v odpočinkovém duchu. Rozloučili jsme se a vydali se k moři poblíž letiště. Voda byla sice chladnější, ale touha po koupání zvítězila. Následoval přesun na letiště a odlet domů. Při letu jsme viděli i zasněžené vrcholky Alp.

I přes všechny situace, které nemusely být úplně komfortní, bylo vidět, jak si putování do Říma všichni užili a hned po přiletu do Prahy začali vyprávět své zážitky a dojmy. Na závěr musím říci, že jsme měli velkou ochranu shůry, protože se nikomu nic nestalo a všichni jsme se v pořádku vrátili posilněni nejenom duchovními zážitky do svých domovů.

Jindra Řezníček)

Jsem velmi vděčný, že jsem mohl být na Jubileu teenagerů. Prožil jsem plno krásných zážitků se skvělou skupinou lidí. Upřímně řečeno, ta atmosféra, kterou jsme vytvořili byla neuvěřitelná. Zažil jsem situace, na které budu dlouho vzpomínat – například jak jsem přesvědčoval italskou Policii. Dokonce se povedlo dosáhnout toho, co jsme potřebovali. Ale také jsem prožil mnoho duchovních zážitků a prošel Svatou branou v bazilice svatého Jana v Lateránu. Doufám a pevně věřím, že se nadále s lidmi z tohoto tripu potkám a zase něco podnikneme.

Kamil Zahradník)

I když jsme byli uprostřed rušného města, setkání mělo docela klidnou atmosféru. Sobotní pohřeb papeže Františka, nedělní mše svatá pouze pro naši skupinku, kterou pro nás o. Jenda udělal, i večerní modlitba měly sílu. Člověk se trochu zastavil a zamyslel. Ve skupině mladých to ale samozřejmě žilo – smáli jsme se, povídali si, bylo to hrozně fajn. Jsem ráda, že jsem tam mohla být a poznala pár nových lidí.

Mája Mikysková)

Musím říct, že jsem si Jubileum teenagerů v Římě opravdu užil – skvělá parta mladých lidí, spousta legrace a silné duchovní zážitky. Otec Jan Barborka nám připravil bohatou prohlídku Říma a jeho památek. Během jubilea jsme navštívili Kalixtovy katakomby, kámen Quo vadis, římské baziliky a mnoho dalších míst. Velkým zážitkem pro mě byl pohřeb Svatého otce Františka a jsem rád, že jsem se ho mohl účastnit.

Vítek Petr)

Čtyři dny v Římě s báječným společenstvím z Rychnovského vikariátu byly pro mě obohacujícím zážitkem. Navzdory tomu, že jsem většinu lidí neznala, vytvořili jsme nová přátelství a prožili společně nezapomenutelné chvíle, radostné, ale i hlubší; zvlášť během pohřbu, kterého se zúčastnilo mnohem víc lidí, než jsem čekala. Celý výlet byl nejen duchovně naplňující, ale taky plný spoustou hezkých momentů.

Majda Rýznarová)

Senioři se scházejí ke svým aktivitám ...

... v hradeckém Novém Adalbertinu, v sále zvaném Balbínka

Diecézní centrum pro seniory

Akademie pro aktivní třetí věk

Vzdělávací program pro seniory a jejich animátory, pokračuje dalšími přednáškami. Do **umění komunikace** zasvětila účastníky Ing. Taťána Blažková, absolventka akreditovaných kurzů o komunikaci. Lektorka se věnuje mediaci rozhovorů, pomáhá v rozvoji komunikace maminkám s dětmi v azylovém domě, s manželem doprovází manžele v těžkostech, připravují snoubence na manželství a společně absolvovali tříleté studium manželství a rodiny v rámci Institutu Jana Pavla II. Mottem setkání bylo *Bědování zakázáno*. Tabulku připravenou na dveřích příbytku papeže Františka ve Vatikánu mu daroval italský psycholog Salvo Noe. Přestaň naříkat a počínej si tak, abys změnil svůj život k lepšímu - říká jinými slovy. Lektorka s bohatými zkušenostmi hovořila o komunikačních technikách, které ovšem bez lásky jsou takřka k ničemu. Komunikací s Ježíšem je modlitba a komunikovat s ním lze naprosto o všem. Bůh touží po tom, abychom byli součástí jeho lásky. Tereza z Lisieux radí rozjímat s Ježíšem minimálně 10 minut denně. Terezie z Avily říká, že v nebi se pozná, kolika mši svatých se kdo zúčastnil.

A na co při komunikaci nezapomenout? Pomodlit se a myslet na dobro druhého. Hlídat si laskavý, vstřícný tón řeči. Ptát se s opravdovým zájmem pochopit druhého. Držet se tématu a shrnovat, co

druhý říká. Pro začátek si vybrat pár otázek a naučit se je používat. Rady k nezaplacení, ukázala následná demonstrace.

Tanec v sedě

Odpoledne patřilo **Tanci v sedě** s Mgr. Vendulou Plačkovou. Lektorka absolvovala akreditované taneční kurzy Sittedans I a Sittedans II. V norském Lillehammeru se vzdělávala pod vedením taneční instruktorky Bente Aasen. Vede taneční aktivizační skupiny pro seniory a pořádá ukázkové taneční lekce pro různé věkové kategorie i organizace. V Brně vystudovala sociální práci se zaměřením na seniory.

Účastníky přesvědčila, že vnímat rytmus a hudbu lze opravdu vsedě, třeba i na invalidním vozíku. Tanec vsedě není tancem na kolečkových křeslech ani gymnastickým cvičením na židli, při kterém se člověk soustředí na pohyby v kloubech, svalectech a na dýchání. Je určený pro všechny, kdo tančí s radostí, a to i přes různé zdravotní obtíže. Španělský tanec, tango, kankán nebo waltz, nic není problém. Jde o prožití, uvolnění se a emoce třeba za pomoci šátku.

Digitální Radio Proglas

Další řádky jsou určeny posluchačům aktuálně nejposlouchanější regionální stanice u nás, **Rádia Proglas**. To zahájilo

omezování své analogové sítě. Během května a června přestane vysílat na prvních čtyřech FM frekvencích. Krok souvisí s dlouhodobým přechodem na digitální distribuci. Pro českou rozhlasovou digitalizaci jde o důležitý milník.

Digitální DAB+ je moderní druh vysílání, levnější a efektivnější. Je jedinou cestou, jak dosáhnout plného pokrytí Česka signálem Proglasu. V královéhradeckém, pardubickém kraji a na Vysočině má Proglas v systému DAB vysílače na Černé Hoře nad Trutnovem, ve Stěžerách u Hradce Králové a na vrcholu Strážník u Jihlavy.

Pokrývají tato města a okolí: Jilemnice, Lomnice nad Popelkou, Hořice, Jičín, Kopidlno, Nová Paka, Golčův Jeníkov, Havlíčkův Brod, Hradec Králové, Chlumeck nad Cidlinou, Nechanice, Nový Bydžov, Smiřice, Třebachovice pod Orebem, Heřmanův Městec, Chrudim, Skuteč, Slatiňany, Humpolec, Pacov, Počátky, Červený Kostelec, Česká Skalice, Jaroměř, Nové Město nad Metují, Dašice, Holice, Lázně Bohdaneč, Opatovice nad Labem, Pardubice, Přelouč, Sezemice, Třeboň, Dobruška, Solnice, Týniště nad Orlicí, Vamberk, Jihlava, Polná, Žďár nad Sázavou.

Za Centrum pro seniory

Eva Zálešáková)

(Pozvánka)

19. Diecézní setkání seniorů

Hlavní akce pro seniory v královéhradecké diecézi v letošním roce, červnové diecézní setkání. Uskuteční se

v pátek 20. června

Začne krátce po deváté hodině dopolední modlitbou seniorů za osamělé a nemocné.

Slavnostní bohoslužbu bude od deseti hodin celebrovat Mons. Jan Vokál, královéhradecký biskup.

Program bude pokračovat ve velkém sále Nového Adalbertina besedou s Romanem Koudelkou, českým skokanem na lyžích, pětinásobným vítězem závodu ve Světovém poháru.

Odpolední program zahájí beseda s Dagmar Jandovou z televizního pořadu Na lovu.

Tečkou za 19. diecézním setkáním seniorů bude od 15. hodiny koncert Petry Černocké.

Přihlášky a informace

Uzávěrka přihlášek: 18. 6. 2025 (12:00)

Hlaste se jednoduše a rychle prostřednictvím online přihlášky na <https://www.simeon.cz/Prihlaska> nebo na níže uvedených kontaktech:

Diecézní centrum pro seniory
Velké náměstí 32
500 03 Hradec Králové
tel.: 737 215 328, 734 435 360,
495 063 661
e-mail: dcs@bihk.cz
cepelkova@bihk.cz
(koordinátorka)
www.simeon.cz

Růže(nec) pro Pannu Marii

probíhá v termínu květen–říjen 2025. Symbolicky bude letos zahájen na hlavní Fatimský svátek 13. května v Českomoravské Fatimě v Koclířově i ve spojení s Jubilejním rokem 100. výročí od zjevení Panny Marie sestře Lucii v Pontevedra 10. prosince 1925.

„Zvláště letošní rok chceme konat tuto aktivitu s úmyslem za odčinění všech urážek, rouhání a lhostejností, kterých se dostává Neposkvrněnému Srdci Panny Marie“, říká Mons. Pavel Dokládál.

Růžence z loňského 5. ročníku aktivity Růže(nec) pro Pannu Marii, které poželhal papežský nuncius Mons. Jude Thaddeus Okolo míří do Maďarska.

Biskupství královéhradecké vás zve na

Evangelizační kurz

V Hradci Králové od 27. září 2025 do 8. února 2026

Témata šesti víkendů

- Stát se učedníkem misionářem
- Žít se modlitbou a svátostmi
- Vstříc setkání s druhými
- Misionářský víkend
- Duchovní obnova
- Vyslání

Kurzovné 1 500 Kč

- Nezahrnuje ubytování a stravu
- Kurzovné ve výši 1 000 Kč pro přihlášené do 30. 6. 2025

Přihlášky do 6. 9. 2025

- Motivační dopis
- Přihláška na bihk.cz/evangelizace

Více informací

- bihk.cz/evangelizace/evangelizacni_kurz

Královéhradecké diecézní centrum pro seniory
srdečně zve na

19. diecézní setkání seniorů

Pátek 20. 6. 2025 v Hradci Králové

Program:

Kostel Nanebevzetí Panny Marie

- 9:15 – 9:45 Modlitba seniorů za osamělé a nemocné
- 10:00 – 10:45 Slavnostní bohoslužba:
celebruje Mons. Jan Vokál, královéhradecký biskup
Zúčastní se také děti z hradecké Církevní základní školy.

Nové Adalbertinum – Velký sál

- 11:15 – 12:15 Beseda s Romanem Koudelkou,
českým skokanem na lyžích
- 12:15 – 13:30 Přestávka: občerstvení, sdílení,
informace z Diecézního centra pro seniory
- 13:30 – 14:30 Beseda s Dagmar Jandovou,
účinkující v televizním pořadu Na lovu
- 14:30 – 15:00 Přestávka s malým občerstvením
- 15:00 – 16:00 Koncert zpěvačky Petry Černocké
a kytaristy Jiřího Pracného
- 16:00 – 16:15 Slosování o ceny, závěr

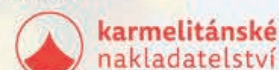
Informace a přihlášky

Hlaste se jednoduše a rychle prostřednictvím online přihlášky na
www.simeon.cz/prihlaska nebo na níže uvedených kontaktech.

- Biskupství královéhradecké
Diecézní centrum pro seniory
Velké náměstí 32
500 03 Hradec Králové
- tel.: 495 063 661
- mobil: 737 215 328, 734 435 360

- e-mail: dcs@bihk.cz,
cepelkova@bihk.cz
(koordinátorka)
- web: www.simeon.cz

Partneři

Katolický týdeník

Adalbert

Papežská misijní díla

CENTRUM KAMPEL

simeon.cz

Online přihláška

Zaměřte tento QR kód
mobilem a dostanete se
přímo na online přihlášku.

**Uzávěrka doručení
přihlášek**

■ 18. 6. 2025 12:00

Hora Matky Boží aneb povídky z dějin kláštera v Králíkách

Jakub Brdíčko

Lazebnice

1700

Pojďte ke mně, vy, kdo po mně toužíte, a nasýťte se mými plody! (Sir 24, 19)

Když nyní s dojetím vzpomínám na své dobré sousedy, musím věnovat několik stran především paní Anně Täuberové, vdově po městském lazebníkovi. Už jako malému chlapci mi podávala přes plot sušené ovoce, a k tomu nikdy nezapomněla k pochoutce připojit také nějaké vřelé slůvko, pochválit, zeptat se, potěšit. Její maličká postava, ne nepodobná skřítkovi, snad nikdy nezůstávala v klidu. Vždy jsem ji viděl pospíchající městem nebo s někým v živé rozmluvě, nikoli však po způsobu tet klevebných, spíše jako by nepřetržitě cosi zařizovala. Soucitné oči (myslím hnědé) upírala na lidi, dobře pamatujíc, že v osudech žádného nechybí bolest a kříž. A ona tady byla proto, aby jim ulevovala. Sama dětí neměla, a snad právě proto se tolik starala. Ani dnes, po tolika letech, ji nepodezřívám z postranních úmyslů. Kdybych třebaš takovou myšlenku jen nadhodil, jistě by mě soudili jako rouhače. Vždyť paní Täuberová pomáhala s nenápadným jemnocitem, že mnozí ani nepoznali, jak se stali předmětem její péče. Jestliže naše nepatrné městečko mělo tehdy nějakou duši, musela tou duší být laskavá lazebnice Anna.

Píšu lazebnice, protože tam (při břehu Haselbachu) v dřevěném domečku (tenkrát byl přece celý Grulich stavěný ze dřeva!) provozovala městské lázně: po nejprv její manžel, později ona sama jakožto vdova a ještě později také s několika mladšími ženami, jež postupně vyučovala v této živnosti. To ovšem nebyly jenom lázně, kam se přijdete řádně ošplchnout a umýt především v sobotu nebo před nějakým svátkem. Nikoli, Annino zařízení

sloužilo rovněž očištění srdce, právě tam se probíralo, co koho trápí, kdo je nemocen a kdo chud. A tam se také určovaly závažné kroky našeho města, ku příkladu pomoc postiženým, apely na bohaté, rady moudrým. Kdo v sobě choval jakékoli trápení, ihned se utíkal o pomoc k naší lazebnici a mohu směle prohlásit, že neodešel bez útěchy. Tolik bych si přál vědět, odkud Anna vzala takový důvtip, kterak se naučila soucitu, ale v současné době již nemám nikoho, kdo by mi s odpovědí pomohl. Grulich měl radnici u Anny Täuberové, o tom není sporu, kdepak purkmistr nebo farář! Nežli tito důstojní mužové o něčem rozhodli, z lázně vzešlo řešení vydatné a působivé.

Jednou na jaře mě matka poslala do koupele, utíkej, kluku, ať zejtra panu farářovi nesmrdíš. A zatímco jsem v kádi užíval oně horké a voňavé vody, Anna seděla vedle (za nějakou plentou či závěsem). Mluvila s paní Langerovou. Včera jí zemřel maličký synek, Langerová líčila, že ještě před minulou nedělí pásł husy, a pak najednou ulehl, ležel v horečkách, všecko marné. Zdá se mi, že ta zoufalá žena už ani jiné pachole neměla, nebo

o ně dříve rovněž přišla. Lazebnice chvíli jen poslouchala, účastně vzdychala, ale posléze nastalo naprosté ticho. Pamatuji se, jak jsem se bál v kádi pohnout, abych nějakým šplouchnutím nedal najevo svoji přítomnost. V tom tichu Anna nebožka objala a pevně držela, o tom jsem nezvratně přesvědčen, třebaže jsem nic neviděl. Nu, o to víc mne překvapil dlouhý, nekonečný poryv pláče, Langerová naříkala tak, jak jsem dříve ani později již neslyšel, sténala spíše v podobě zasaženého zvířete, nelidsky a smrtelně. Připadalo mi to jako věčnost, ach, kolik bolesti se vejde do jedné ženy! Nakonec Anna řekla pouze jedinou větu: „Až tě zase přepadne smutek, Lízo, nechej všeho a utíkej za mnou!“ Snad tato drobná příhoda umožní alespoň částečně objasnit, co paní Anna pro naše město znamenala.

Nyní však bohužel musím vyprávět ještě o jiných věcech. Jak se milá Anna proměnila v nerudnou. Jak to s ní začalo být k nevydržení. A jak propadla zrůdné nenávisti. Přál bych si, aby na ni zůstala vzpomínka hřejivá, ale jakpak bych mohl zapřít ona vznešená léta, která pro město představovala rozmach, pro Annu ovšem pád? Přes

(Knižní tipy

Nakladatelství Portál

Portál, s. r. o., Klapkova 2, 182 00
Praha 8, t. 283 028 111, www.portal.cz
FB: nakladatelstvi.portal

Dacher Keltner

Úžas

Každodenní ohromení,
které mění život

Zatímco emoce jako strach byly důkladně prozkoumány, úžas zůstával opomíjený. Americký psycholog Keltner ukazuje, jak úžas posiluje tělo, mysl i společenské vazby, a že jeho hlavními zdroji jsou činy druhých, příroda a spiritualita. Kniha je praktickým průvodcem, jak úžas rozvíjet v každodenním životě a je to zároveň návod na cestu ke silnějšímu spojení se sebou i s ostatními, k hlubšímu smyslu a radosti. *Váz., 352 s., 549 Kč*

Michelle Skeen, Kelly Skeen

Jak se vysvobodit z toxického vztahu

Pokud vás v dětství poznamenalo zneužívání, zanedbávání či opuštění, tato kniha vám pomůže porozumět, jak tyto zkušenosti ovlivňují vaše vztahy. S podporou autorky získáte nástroje k vymanění se z toxických vzorců. *Brož., 200 s., 349 Kč*

všechno podotýkám, že to byla pouze její vina a jakási nečekaná slepota. Počátek to vzalo kázáním pana faráře Schliemanna. Povídal na kazatelně stále víc, že Grulich získá svoji korunu, totiž že na hoře Plešaté nechá kanovník Becker postavit obrovský klášter a zasvětit jej Matce Boží. Čím víc se o tom mluvilo, tím radostnější byla nálada mezi lidmi. Ne však u Anny.

Než vám vysvětlím, co tato zpráva u paní lazebnice vyvolala, zmíním její prazvláštní víru. Do kostela moc nechodila, spíše vůbec. Asi jen o Velikonocích, aby splnila církevní příkaz. Tvrdila, že nemá nic proti svaté víře křesťanské, ale že nachází Boha daleko více v člověku než v oblacích smrdutého kadidla kdesi na oltáři. O stavbě kláštera se samozřejmě dozvěděla hned, avšak zprvu na tento nápad nikterak neodpovídala. Jistě se utěšovala, že z tak nákladné ideje sejde, copak by se v našem chudém kraji nalezlo tolik peněz? Tak se stalo, že ji zpráva o položení základního kamene doslova ranila. Ba dokonce pospíchala za panem purkmistrem a dlouze mu vykládala, kolik námahy a peněz si celé budování vyžádá, zatímco my tady ve městě nemáme ani špitál ani chudobinec, zhola nic. Zrazovala kameníky i majitele povozů, aby se od zlořečeného díla odvrátili, a raději ji pomohli opravit městské lázně, kam prý zatéká.

To došlo tak daleko, že k ní do lázní nesměl vstoupit člověk, který se nějak na stavbě podílel. Nikdo tam nesměl klášter ani pochválit, sic by ho hnala rovnou z vany. A protože moje rodina byla klášteru nakloněná, přestal jsem k ní bohužel chodit, a vlastně mi úplně sešla z mysli. Dnes již vím, že vyhlásila válku předem prohranou. Vždyť slovo „klášter“ znělo grulišským coby rajská hudba, viděli davy poutníků, tržnice a stánky, začali vyrábět růžence a malé betlémy, zkrátka si představovali, jak klášterem celý kraj zbohatne. Nu, nemýlili se. Kdopak by dneska znal Grulich, nebýt Hory Matky Boží? Ale dobrá lazebnice Anna připomínala věc, na niž jsme v onom nadšení dočista zapomněli. K čemu zbožné snažení, když bližní chřadne? Ona by nikdy nikoho nenechala chřadnout. Nyní však chřadla sama, a nebylo člověka, který by

měl pro ni lék. Řekl bych, že od té doby se už v našem kostele neukázala.

„*Také ses pomátla, Lidko?*“ volala jednou k naší chalupě. Maminka něco dělala na zápraží, nevím, co na takový pozdrav odvětila, ale Täuberová k ní přisedla, a tak si chvíli jen rozprávěli. „*Já se ti dívím, Lido, že těm kněžourům věříš,*“ povídala Anna, „*ale přece je nabíledni, že z toho humbuku mají peníze a poslušné dušičky. Až jim povíš, že jsi nemocná, tak oni ti řeknou, modli se, děvenko, před obrazem Matičky Boží, uvidíš, že ti pomůže, cheche. A ty se modlíš jak vzteklá, a nejdeš se léčit do lázně, nemáš žádný špitál, nic, jen ten obrovský klášter, kde tě nanejvýš pocákají tou jejich svěcenou vodou...*“

„*Ale pan farář říkal, že se tam postaví taky špitál!*“

„*Tomu nevěř, Lidko, to je jen takové chlácholení, abyste jako ovce tahali šutráky nahoru a co nejvíc jim pomáhali. Ne, až bude klášter stát, tak si na špitál nikdo nevzpomene!*“

Měli jsme doma velikou radost, že nám přímo před očima na Plešaté hoře vyrůstá překrásný kostel. Naše rodina pomáhala a zdálo se, že nás Bůh za tuto snahu štědře odměňuje. Každý, kdo putoval vzhůru, musel na zádech vynést alespoň trochu kamení, kdo měl třebas jen malíčký vůz, vozil, kdo měl dřevo, kácel, peníze se snášely jako z nebe, a už jsme z rynku viděli zdi a potom věže. Nanejvýš čtyři roky dřiny, a už tu byl nový chrám. Nemyslete, že nám sem někdo přivezl najaté dělníky, byla to naše práce, naše mozoly se odíraly na těch lešeních, naši otcové vypráhli a hned utíkali pracovat, naše děti nosily, na co stačily, naše hospodářství musela počkat, však on nám to Pán vynahradí. Nevadilo, že máme v sednicích nepořádek, hlavně když roste Boží dílo. Býval jsem tehdy mladík, ale připadá mi, že ta léta stavění uběhla nesmírně rychle, ba dokonce nechápu, díky čemu se práce natolik dařila (procházím-li se nyní chrámem, stále méně tomu všemu rozumím: nebyl to nakonec největší ze zázraků Muttergottesbergu?). A znovu si připomínám svého strýce Johanna, jenž pracoval ve výšce až u samé

střechy a jediným chybným krokem se ocitl ve vzduchu a padal kolem nás přímo na nádvoří. Ihned vstal, a když mu chlapi nabídli doušek pálenky, otrásl se a raději děkoval Panně Marii za svou záchranu. Posudte sami, co to bylo za dílo a kdo ho vlastně budoval.

A potom mniši přivezli do Grulichu obraz. Z kazatelny nám bratr Zikmund Proksch vypravoval, co se jim cestou přihodilo – že totiž Matka Boží uklidnila splašené koně, a tak se mohli bez úhony bezpečně dostat do našeho města. Zarazilo nás, jak je ten obraz vlastně maličký. Klečeli jsme před ním v kostele svatého archanděla, až nás bolela kolena. Páter Schliemann stále opakoval, že od dnešního dne (bylo to někdy v srpnu roku sedmnáct set) Maria bude přebývat mezi námi, kéž jsme toho alespoň trochu hodni, a spolu s Alžbětou voláme, kterak se to stalo, že Matka Boží přišla ke mně, a tlučeme se v prsa. My jakožto rozpustilá omladina spíše prožívali cosi slavnostního, jako by se začala psát nová kapitola našeho města i našich životů. A dnes to shledávám také, ano, tam před obrazem (který městu a světu tak velkodušně daroval náš nejslavnější rodák Tobias Johann Becker) se jako mávnutím kouzelného proutku všecko změnilo.

Asi druhého dne se konal průvod (co říkám průvod, spíše majestátní slavnost!), intronizace obrazu, při níž Panna Maria zasedla na svůj trůn. Tolik ozdobených slavobrán! Tolik hostů! Dosud mi v paměti vřou barvy oděvů, praporů, vlaječek, květin a slyším hudbu kapel rozličných. Tehdy jsem prvně viděl veškerá hrabata rodu Althanů (do města jinak příliš nezajížděli), bylo tu několikero biskupů, to vše mi ovšem splývá jako podivná směsice dojmů. Prál si to kanovník Becker, aby jako první v čele průvodu kráčela malinká děcka, chlapi a dívky jako v dobách páně kanovníkova dětství, kdy na Kahlenberg vystupovala tato nedochůdčata vyprositi požehnání. A já jsem cosi nesl hned za nimi, vyšňořen jak o posvícení, tam kráčel můj druh Joseph (zemřel o pár let později) a někde opodál za mnou musela stoupat i má budoucí žena, vaše drahá matka a babička (však jsem ji v tom roce

znal ještě příliš málo, chodil jsem k nim pro mléko).

Takto onen obrovitý zástup přicházel k patě hory, když tu náhle zahřmělo a naše oděvy se v okamžiku změnilly v mokré cáry, lilo jako z konve, ačkoli ráno před slavností byla obloha jako obrázek. A právě tuto chvíli si vybrala lazebnice Anna, aby se pomstila všemu poblázněnému lidu, neboť její dům (i s lázní) se nacházel nedaleko cesty na Plešatou, a tak tam stála a na nás křičela. Bylo to s podivem, že utichly trubky i zpěváci, blesky přestaly buráct, jen pouhý hlas lazebnice Anny zazníval do této bouře a ponoukal nás ještě naposled k záchraně. Ptáte se, co Anna Täuberová křičela? Inu, vyděsilo nás více její kvílení, pištění, než abychom se nadto zamýšleli nad obsahem vyřčených slov. Nikdo nezakusil takový jekot, jsme přece kraj uměřený a tichý, u nás není zuřivců a vztekounů. Někteří tvrdili, že nás Anna proklela, já si to nemyslím. Mohu vám předložit pouhé útržky (ale mějte na mysli, že mnohem víc záleželo na samotném činu této jinak laskavé paní, jež posud jen lidi konejšila), tedy jakousi hrst slůvek, o kterých se domnívám, že nám je adresovala.

„Vraťte se do města, copak vám nestačí to Boží znamení?“

„Zastavte to! Zastavte to!“

„Nahoře na vás čeká mor! Nechodte tam!“

A tak podobně. A vskutku někteří se z průvodu oddělili (možná šli k Anně do lázně, nevím), nebylo jich málo. Takže úplně nahoru k patě kostela, kde je dnes poutnické nádvoří, dospěla jenom část průvodu. Pršet nepřestalo, nadšení povadlo, dílem mokrem a zimou, dílem strašlivými slovy, jež nám zněla v uších. Jako bychom nestáli před branou kostela, nýbrž před rozevřenou tlamou nějakého ďábla, takhle to prožívala Anna, a snad nás tím i nakazila.

Potom už příběh znáte, že? Je dosti známý a byl mnohokrát opakován, nejen v Grulichu. Ale aby zůstal zachován i v mých pamětech, připomenu ho.

U vchodu do chrámu nechali mniši (Služebníci Panny Marie) postavit vysokou kazatelnu, proto jsme mohli tak dobře slyšet. Na nosítkách nesli onen převzácný obraz a vyhlíželo to, jako když ženich nese svou nevěstu přes práh domu, tak nadšeně totiž Tobias Becker vyběhl na kazatelnu (přitom mu už bylo rovných padesát) a vítal Matku Boží v novém domě. Dříve jsem jeho žádné kázání neslyšel, proto mě potěšila zvučnost hlasu, ta barvitost podání, že jsem dočista zapomněl na veškerou tíseň a jenom poslouchal. Krásně opěvoval Marii, královnu, která přišla mezi své chudé, aby je pozvedla k Bohu, vedl ji do Hradu (tak nazýval nový kostel), jenž prý bude pevnější a bezpečnější než pevnost jakéhosi válečnického boha, a vyzval jednoho každého z nás, *„budte také služebníky své Matky, obětujte se její službě, štedře vás odmění a stanete se dědici jejího králování neboli rodinou Ježíše Krista!“* A řekl ještě leccos krásného, především však prohlásil, že počínaje dneškem máme tu na Plešaté místo dokonalé útěchy.

Mluvil asi dost dlouho, to nám (alespoň pokud vím) nijak nevadilo, ba právě naopak: pocítili jsme velikou radost, že Maria přinesla Ježíše právě sem, na tuto dříve jen pustou a obyčejnou horu. A když kanovník kázání dokončil, seznali jsme v naprostém údivu a v posvátné bázni, že máme šaty suché jako od horkého slunce, že jsme i uprostřed deště suší a neporušení a že se nad věžemi chrámu klene jako baldachýn nádherná duha.

Bylo to jistě po celé slavnosti, vracel jsem se s přítelem Josephem a asi ještě s několika dalšími dolů do města, už dávno nepršelo, svítilo slunce a chalupy se pod námi jaksi blyštěly.

Kdo by to byl řekl, že za osm let celé toto město lehne popelem, každá chalupa, kostel i zámek, všecko?

A že tam dole v lázni uhoří také laskavá lazebnice Anna?

Nechť se za ni Matka Boží přimlouvá!

(pokračování povídkového příběhu z Hory Matky Boží v příštím Adalbertu)

(Knižní tipy

Nakladatelství Paulinky

Jungmannovo nám. 18, 110 00 Praha 1
t. 224 818 757, objednávky@paulinky.cz
www.paulinky.cz

Horst Klaus Berg – Ulrike Weber

Felix a Benjamín

Příběh o přátelství dvou chlapců v době Ježíšově. Felixův otec Cassius velí římské vojenské posádce ve městě Kafarnaum, kdežto Benjamín pochází z tradiční židovské rodiny. Zatímco Felix postupně zjišťuje, co obnáší život utlačovaného židovského národa, blíží se k městu Rabi Ješua. Brož., 128 s., 199 Kč

Anne Flanagan

9 prvních pátků

Ve své poslední encyklice Dilexit nos papež František povzbuzuje k oživení úcty k Nejsvětějšímu Srdci Ježíšovu a s ní i pobožnosti devíti prvních pátků. Svěží modlitební příručka, kterou sepsala sestra Anne Flanagan FSP, se nabízí jako praktický průvodce touto devítiměsíční obnovou. Lze ji pojmout i jako exercicie všedního dne. Cílem je hlubší zkušenost s Boží láskou a prohloubení důvěrného, osobního vztahu s Ježíšem, k němuž nás on sám vybízí. Brož., 288 s., 299 Kč

Děkujeme, papeži Františku!

V pátek 25. 4. 2025 jsme v Katedrále sv. Víta, Václava a Vojtěcha v Praze děkovali za papeže Františka!

Papežská misijní díla připravila pro tuto bohoslužbu komentovaný průvod s dary. Ze třech farností naší diecéze měli malí misionáři tu čest být u toho. Děti z Papežského misijního díla dětí z Proseče u Skutče, Hlinska a Slatiny nad Zdobnicí oblečeny v misijních tričkách a s dalšími misijními symboly přinášely dary za všechny kontinenty světa.

Papeži Františkovi, který papežské misie vedl a zaštiťoval, vždycky záleželo na chudých, nepatrných, zranitelných a nemocných! Missio znamená poslaný, proto si stále uvědomujeme, že jsme posláni přinášet k těmto potřebným pomoc a radostnou zprávu Evangelia. A František celým svým láskyplným a pokorným životem ukazoval na krásu misijního poslání!

Zádušní mši sv. za zesnulého papeže Františka sloužil papežský nuncius Jude Thaddeus Okolo. Koncelebroval arcibiskup pražský Mons. Jan Graubner s dalšími biskupy a duchovními. Přítomen byl prezident České republiky Petr Pavel, předsedkyně Poslanecké sněmovny Markéta Pekarová Adamová a další zástupci politického života.

Rado Vnenčák, foto: Lucie Horníková

missio.cz

Papežská misijní díla

www.missio.cz

Na Kropáčce 30/1
500 03 Hradec Králové
IČO: 736340051
č. účtu: 72540444/2700
☎ +420 604 838 882

Aby to ti nejmenší měli co nejlehčí

Daránek je dobročinná sbírková kampaň na pomoc potřebným dětem, kterou pořádá Charita Česká republika od 15. 5. do 30. 6. 2025 u příležitosti Mezinárodního dne dětí. Jméno Daránek má podle darů, které umožní znevýhodněným dětem příznivější start do života.

Aby to ti nejmenší měli co nejlehčí: „Říkají mi DARÁNEK podle darů, které jako beránek nosím dětem. Jsem vždycky tam, kde mě maličci potřebují. Připojte se se mnou k vlně dobrých skutků a podpořte moje poslání.“

Letos bude Daránek pomáhat již popáté. V naší diecézi podpoří děti z Nízkoprahového zařízení pro děti a mládež Střelka a děti z pěstounských rodin, kterým pomáhá Oblastní charita Dvůr Králové.

Darujte zážitky dětem, které si je nemohou dovolit

Po prázdninách si kluci ve škole povídají, co všechno zažili – jízdu na bobové dráze s rodiči, výlet lanovkou s babičkou a dědou nebo na koupališti s kamarádem. Jen Ondra sedí a mlčky poslouchá. Bohužel nemá žádné zážitky z prázdnin, o které by se mohl podělit.

DARUJTE ZÁŽITKY DĚTEM, KTERÉ SI JE NEMOHOU DOVOLIT

Váš příspěvek umožní výlety pro děti ze znevýhodněných a pěstounských rodin, kterým pomáhá Oblastní charita Dvůr Králové

Děkujeme vám za každý dar!

DARÁNEK
POMÁHÁ DĚTEM

QR Platba

Centrum pro rodinu Klubko – aktivity pro děti z pěstounských rodin. Foto: Oblastní charita Dvůr Králové

Děti ze znevýhodněných a pěstounských rodin, kterým pomáhá Oblastní charita Dvůr Králové, mají start do života náročnější, než jejich vrstevníci. Mnohé z nich nikdy nebyly na prohlídce hradu či zámku, na koupališti nebo v ZOO, ani nejezdy na výlet vlakem.

Věnujte dětem jako je Ondra zážitek a dejte jim šanci zažít to, co je v jiných rodinách běžné. Chceme pro děti ze znevýhodněných rodin uspořádat prázdninový pobyt, který bude plný zážitků a rozvojových aktivit. Pomozte darovat zážitek, který má smysl.

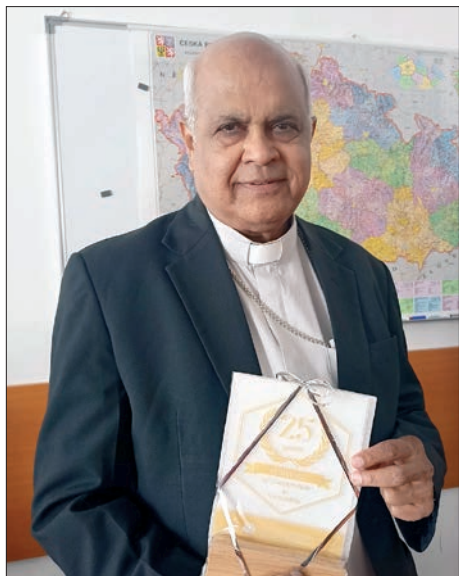
Do sbírky Daránek pomáhá dětem lze přispět na účet **44665522/0800** u České spořitelny, **VS 91195**. Darovat je možné i QR platbou nebo online na www.daraneek.cz, kde můžete podpořit přímo náš záměr číslo 5 – Oblastní charita Dvůr Králové – zážitky pro děti ze znevýhodněných a pěstounských rodin.

Děti by si od Daránka přály výlet do ZOO, na rafty na Malé Skále, do herní krajiny Pecka nebo do rodinného zábavného parku Tongo Hradec Králové.

Děkujeme vám za každý příspěvek!

Nízkoprahové zařízení pro děti a mládež Střelka a Centrum pro rodinu Klubko, Oblastní charita Dvůr Králové.

Více na www.dk.charita.cz. Bližší info také na www.daraneek.cz nebo www.hk.caritas.cz

Biskup Derek Fernandes z indické diecéze Belgaum přijel poděkovat českým dárcům Adoptce na dálku za 25 let pomoci chudým dětem ke vzdělání. Foto: J. Karasová. Setkání s pracovníky Oblastní charity Ústí nad Orlicí a farníky v Letohradě. Foto: Adoptce na dálku DCH HK

Indický biskup poděkoval dárcům za 25 let pomoci

Biskup Derek Fernandes z indické diecéze Belgaum zavítal na konci dubna do České republiky. Přicestoval na pozvání Diecézní charity Hradec Králové, aby osobně poděkoval českým dárcům, kteří už 25 let podporují vzdělávání chudých dětí v jeho diecézi. Během čtyř dní navštívil kromě Hradce Králové také Pardubice, Kutnou Horu, Ústí nad Orlicí, Letohrad, Neratov v O. h., Diecézní centrum života mládeže Vesmír a klášter Želiv. Setkal se nejen s královéhradeckým biskupem Janem Vokálem, ale také např. se senátorem a letohradským starostou Petrem Fialou.

„Setkávání s lidmi ve farnostech i ve školách bylo vskutku příjemné, protože jsou tu velmi vnímaví lidé. Chtějí vědět, jak jsou na tom děti, které podporují. Když se o nich něco dozvědí, jsou opravdu velmi šťastní. To mě velmi těší, protože mám pocit, že jsme na správné

cestě v tom, jak společně rozvíjet potenciál dětí v Indii,“ zhodnotil biskup Derek Fernandes svoji návštěvu, během níž poskytl rozhovory různým médiím včetně TV Noe, Českého rozhlasu a Radia Proglas. Při každém setkání vyjádřil velkou vděčnost dárcům, kteří přispívají chudým dětem na jejich vzdělávání.

Z absolventů Adoptce na dálku se často stávají učitelé, zdravotní sestry, účetní nebo inženýři. Dnes jsou z nich sebevědomí lidé, kteří se dokáží postarat o své rodiny a jsou přínosem pro celou indickou společnost. Bez dobrého vzdělání by těžko mohli mířit tak vysoko.

Biskup Derek Fernandes také na besedách s dárci a dalšími zájemci popisoval, jak pokračuje stavba školy v odlehle vesnici Karadi, která byla podpořena z Tříkrálové sbírky i přímými

Beseda o životě dětí v Indii s biskupem Derekem Fernandesem v Ústí nad Orlicí. Foto: Kateřina Gužíková

Setkání se studenty Biskupského gymnázia Hradec Králové, kteří podporují ve vzdělání 10 chudých indických školáků. Foto: J. Karasová

Ⓘ Mše svatá s indickým biskupem Derekem Fernandesem v Ústí nad Orlicí. Foto: Kateřina Gužíková

příspěvky českých dárců. V první fázi muselo být zpevněno nestabilní podloží, aby měla škola pevné základy. Školní budova bude mít tři podlaží a deset tříd. Každá z nich pojme až 50 žáků. Projekt by měl být dokončen do tří let. Ve stejné vesnici byl už dříve s přispěním dárců Diecézní charity Hradec Králové rozšířen internát pro děti ze vzdálenějších míst.

Čtvrtstoletí pomoci indickým dětem v nouzi si hradecká Diecézní charita připomněla také účastí na pouti v Janovičkách u Luže a benefičními koncerty v Pardubicích a Hořicích. „*Za krásná benefiční vystoupení děkujeme východočeským pěveckým sborům Continuo Pardubice pod vedením paní Lucie Gregorovič Fárové a Bona Vita z Hořic pod vedením pana Jaromíra Soukupa,*“ doplňuje ředitelka Diecézní charity Anna Maclová.

Více na www.hk.caritas.cz a www.adoptce.hk.caritas.cz.

Vojtěch Homolka)

Ⓘ Benefiční koncert pěveckého sboru Continuo pro Adoptci na dálku v Pardubicích. Foto: Jana Karasová

(AKTUALITY)

Charita Jičín získala od kraje dotaci na rekonstrukci nového zázemí pro pečovatelskou službu

Jičín: Máme velkou radost, že Charita Jičín obdržela finanční podporu z rozpočtu Královéhradeckého kraje ve výši 800 000 korun, která nám umožní dokončit projekt „Nákup a rekonstrukce objektu pro pečovatelskou službu“. Nové zázemí pro pečovatelskou službu bude otevřeno letos v létě v Soudné. Nahradí tak stávající zázemí, kdy byla Charitní pečovatelská služba situována ve třech různých místech v Jičíně a jeho okolí.

Soustředěním všech pečovatelek do jedné budovy dojde k efektivnějšímu řízení celé služby a k ušetření jejich provozních nákladů. Součástí rekonstrukce je mimo jiné vybudování moderního centra osobní hygieny pro uživatele pečovatelské služby, které jim zajistí komfortní a důstojné prostředí pro péči o sebe sama.

Děkujeme Královéhradeckému kraji za důvěru a podporu, která nám pomáhá zlepšovat život seniorům i lidem v tíživých životních situacích.

Více na www.jicin.charita.cz.

Realizováno za finanční podpory Královéhradeckého kraje

Renata Novotná)

Hledáme dobrovolníky pro doučování dětí v Holicích!

Holice: Oblastní charita Pardubice hledá dobrovolníky pro doučování dětí ze sociálně znevýhodněného prostředí. Hledáme lidi s chutí pomáhat, minimální věk 15 let. Aktivita je vhodná pro studenty, kteří chtějí získat nové zkušenosti a praxi, třeba v rámci programu DofE.

Dobrovolnictví Vám přinese smysluplné využití volného času, nové zkušenosti a doporučení pro další uplatnění nebo také pro splnění praxe ve škole. Všechny činnosti probíhají výhradně v Rodinném a vzdělávacím centru Holoubek nebo v rodinách klientů v Holicích a okolí.

Chceš se přidat? Vyplň přihlašovací formulář na našich stránkách nebo kontaktuj koordinátora na tel. 730 572 959. Pomoz dětem objevit radost z učení a sobě otevři dveře k novým zkušenostem i přátelům!

Více na www.pardubice.charita.cz.

Kryštof Matula)

Pokračování na následující straně >

(AKTUALITY)**V Holicích roste nové
Centrum sociálních služeb**

Holice: Centrum sociálních služeb Oblastní charity Pardubice v Holicích je projekt zaměřený na poskytování komplexní péče a podpory pro seniory a osoby se sníženou soběstačností. Centrum zahrnuje tři hlavní etapy: Ambulantní odlehčovací služby, Pobytové odlehčovací služby a zázemí pro Domácí hospic Andělů strážných. Nyní budujeme první dvě etapy najednou. Aktuálně už má nové Centrum střechu a dokončují se rozvody. Cílem je umožnit pečujícím osobám odpočinek a zároveň zajistit kvalitní péči pro jejich blízké.

Projekt výstavby Centra sociálních služeb dotahuje mírné zpoždění nabrané na podzim. Hrubá stavba 1. a 2. etapy je již dokončena a byla položena zelená střecha. Ve 2. etapě se dokončují práce jako elektroinstalace, podlahové topení a omítky, které jsou již hotové v 1. etapě. Další významnou částí projektu je úprava terénu kolem budovy, kde bude umístěno parkoviště a přístřešek na popelnice.

Chcete-li pomoci, budeme moc rádi. Stavbu Centra můžete podpořit prostřednictvím sbírky na platformě DONIO. Vaše dary pomohou s dokončením prací, vybavením interiérů, a především s tím nejdůležitějším – vytvořením bezpečného a laskavého prostředí pro ty, kteří to nejvíce potřebují. Děkujeme, že jste s námi. Každý dar má smysl. Více na www.pardubice.charita.cz.

Kryštof Matula)

KALENDÁŘ AKCÍ**Červený Kostelec****30 let Hospice Anežky České
s klubem Amfora**

■ **21. 6. od 11 hod., Stadion SK.** Legendy Amfory se utkají ve fotbale s domácím klubem. Za Amforu nastoupí mimo jiné Antonín Panenka, Karol Dobiaš, Jan Berger, Roman Skamene, Stanislav Hložek, Bára Špotáková, Václav Tittelbach, Tomáš Magnusek, Petr Salava a další. Akce je součástí oslav 30 let Hospice Anežky České a nabídne i bohatý doprovodný program – soutěže pro děti, zábavu pro celou rodinu a výstavu mapující 30letou historii hospice.

Přijďte podpořit dobrou věc a užít si den plný sportu a zábavy! Vstupné je 190 Kč, děti do 6 let zdarma. Těšíme se na Vás při jednom z posledních utkání tohoto legendárního týmu!

Více na www.charitack.cz.

Jičín**Dny pro rodinu**

■ **15. 6., Zámecký park.** Jičínské Dny pro rodinu jsou oslavou rodiny a skvělou příležitostí setkat se s aktéry rodinné politiky v přátelském prostředí. Za Oblastní charitu Jičín se tu představí Centrum SASanka, Nízkoprahové kluby a Dobrovolnické centrum. Přijďte si odpočinout, užít si zábavný program a načerpat užitečné informace. Vstup zdarma. Více na www.jicin.charita.cz.

Králíky, Janovičky u Luže**Výstavy příběhů z Indie**

- „Štafeta dobra“ – Hora Matky Boží, Králíky (v ambitech poutního areálu, až do září)
- „Štafeta naděje“ – kostel Zvěstování Panny Marie, Janovičky u Luže

Poznejte příběhy indických dětí zapojených do projektu Adopce na dálku® hradecké Diecézní charity. Více na www.adopce.hk.caritas.cz.

Dvůr Králové n. Lab. - Žireč**Svatoanenské slavnosti bez bariér**

■ **26. 7. od 10 hod., areál Domova sv. Josefa.** Srdečně vás zveme na tradiční benefiční akci. Čeká vás den plný setkávání, hudby a zábavy pro všechny věkové kategorie. Připraven je kulturní program na čtyřech scénách, řemeslný jarmark, soutěže pro děti, workshopy, komentované prohlídky, výstavy i občerstvení.

Hlavní pódium v parku: 11:30 zahájení, 11:45 K Band, 13:30 Bára Basiková, 15:15 Honza Křížek (akustik band), 17:00 Petr Vondráček.

Kostel sv. Anny: 10:00 Svatá mše s hudebním doprovodem La Bilancetta, 12:30 Marek Vácha (přednáška), 14:15 Petr Špaček (koncert), 16:00 Capella Ornamentata (barokní hudba), 18:00 Radek Hanuš (varhanní koncert).

Program pro děti na nádvoří a v parčíku za kostelem: 12:30 Víta Marčík (loutkové divadlo), 13:15 a 15:30 Bubnování v kruhu, 14:20 Kozy tanečnice (vystoupení živých koz), 16:00 Sabina Uxová (hudební vystoupení).

Po celý den řemeslné stánky s domácími dobrotami, keramikou, šperky, přírodní kosmetikou, knihami a regionálními produkty. Otevřeno budou mít i kavárna Café Damián a Cyklomuzeum. Připravujeme výstavy, soutěže, dílny, komentované prohlídky kostela i zákulisí Domova sv. Josefa.

Výtěžek ze slavností bude věnován na podporu péče o klienty Domova sv. Josefa, nemocné roztroušenou sklerózou. Přijďte si užít den plný pohody a smysluplné pomoci. Více také na www.domovsvatehojosefa.cz.

Oblastní charita
Pardubice

Kde jiní zavírají oči, my otevíráme druhým dveře

Budujeme Centrum sociálních služeb v Holicích

Děkujeme!

Jen zdi nestačí.

Pomoz nám vybavit Centrum.

Přispěj na účet 2401340080/2010

nebo naskenuj QR kód.

TÝDEN MODLITEB ZA SENIORY A NEMOCNÉ V KRÁLOVÉHRADECKÉ DIECÉZI

KDY: 12. – 19. 6. 2025
TÝDEN PŘED DIECÉZNÍM SETKÁNÍM SENIORŮ,
KTERÉ PROBĚHNE V HRADCI KRÁLOVÉ 20. 6. 2025

MODLITBA ZA SENIORY (PRO INSPIRACI):

DOBŘÝ BOŽE,

DĚKUJEME TI ZA KAŽDÉHO STARŠÍHO ČLOVĚKA, S NÍMŽ SE POTKÁVÁME NA CESTĚ ŽIVOTEM.

PROSÍME TĚ, ŽEHNEJ MU, BUĎ MU STÁLOU OPOROU, RADOSTÍ A POKOJEM.

POSILNI HO VE CHVÍLÍCH BOLESTI A SMUTKU, SEŠLI MU SVÉHO SVATÉHO DUCHA, DUCHA UZDRAVENÍ A NADĚJE.

**PANNO MARIA, PROVÁZEJ SVOJÍ MATEŘSKOU LÁSKOU NAŠE MILÉ SENIORY A PŘIMLOUVEJ SE ZA NĚ,
ABY MĚLI DOSTATEK ODVAHY BÝT VLÍDNÝMI A MOUDRÝMI APOŠTOLY V RODINÁCH A SPOLEČENSTVÍCH,
APOŠTOLY, KTERÉ SOUČASNÝ SVĚT TOLIK POTŘEBUJE.**

**POMÁHEJ TAKÉ NÁM, ABYCHOM JIM BYLI NABLÍZKU V RADOSTECH I STRASTECH ŽIVOTA
A VYTVÁŘELI TAK SPOLEČENSTVÍ VZÁJEMNÉ ÚCTY A DŮVĚRY PODLE VZORU SVATÉ RODINY Z NAZARETA.**

AMEN.

DIECÉZNÍ CENTRUM PRO SENIORY HRADEC KRÁLOVÉ DĚKUJE VŠEM, KDO SE K MODLITBÁM PŘIDÁJÍ.